

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
Факультет мистецтв і моди
Кафедра моди та стилю

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ

на тему

Проектування творчої колекції моделей жіночих суконь

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення
виробів легкої промисловості

Виконала: студентка групи МгШМК-23

Аліна БОГАЧОВА

Науковий керівник к.т.н. доц. Тетяна СТРУМІНСЬКА

Рецензент доктор філософії Тетяна РЕМЕНЄВА

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

Факультет мистецтв і моди

Кафедра моди та стилю

Спеціальність 182 Технології легкої промисловості

Освітня програма Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри МС

Тетяна СТРУМІНСЬКА

(підпис)

«05» серпня 2024 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ПРОЄКТ СТУДЕНТУ

Богаховій Аліні Вячеславівні

1. Тема проєкту: Проектування творчої колекції моделей жіночих суконь

Науковий керівник проєкту Струмінська Тетяна Володимирівна к.т.н., доц.
затверджені наказом закладу вищої освіти від 03.09.2024 р. № 188-уч

2. Вихідні дані до кваліфікаційного проєкту: конструкторсько-технологічна документація на створення колекції моделей жіночих суконь, нормативна документація, інформація про напрямок розвитку моди, споживачів, новітні матеріали та технології.

3. Зміст кваліфікаційного проєкту (перелік питань, які потрібно опрацювати):
Вступ, Розділ 1 Допроєктні дослідження, Розділ 2 Графічна композиція колекції, Розділ 3 Конструкторський, Розділ 4 Технологічний, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки.

4. Дата видачі завдання 05 серпня 2024 року

5. Консультанти розділів кваліфікаційного проєкту

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Тетяна Струмінська к.т.н., доц.		
Розділ 1	Тетяна Струмінська к.т.н., доц.		
Розділ 2	Тетяна Струмінська к.т.н., доц.		
Розділ 3	Тетяна Струмінська к.т.н., доц.		
Розділ 4	Алла Рубанка к.т.н., доц.		
Висновки	Тетяна Струмінська к.т.н., доц.		

7. Дата видачі завдання 5 серпня 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного магістерського проєкту	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	серпень 2024 р.	
2	Розділ 1 Допроєктні дослідження	серпень-вересень 2024 р.	
3	Розділ 2 Графічна композиція колекції	вересень-жовтень 2024 р.	
4	Розділ 3 Конструкторський	жовтень 2024 р.	
5	Розділ 4 Технологічний	жовтень 2024 р.	
6	Висновки	листопад 2024 р.	
7	Оформлення (чистовий варіант)	листопад 2024 р.	
8	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) науковому керівнику для відгуків	листопад 2024 р.	
9	Подача кваліфікаційної роботи (проєкту) для рецензування (за 14 днів до захисту)	листопад 2024 р.	
10	Перевірка кваліфікаційної роботи (проєкту) на наявність ознак плагіату та текстових співпадінь (за 10 днів до захисту)	листопад 2024 р.	
11	Подання кваліфікаційної роботи (проєкту) на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	листопад 2024 р.	

З завданням ознайомлений:

Студент _____ Аліна БОГАЧОВА

Науковий керівник проєкту _____ Тетяна СТРУМІНСЬКА

АНОТАЦІЯ

Богачова А.В. Проектування творчої колекції моделей жіночих суконь. – Рукопис.

Дипломний магістерський проект за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» - Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2024 рік.

Метою дипломного проекту є створення колекції моделей жіночих суконь, святкового призначення для представниць середньої вікової групи від 25 до 35 років. Базову модель розроблено на типову фігуру розміру 164-88-92.

В даному проекті визначено споживача та сферу застосування колекції жіночих суконь, розроблено колажі художнього образу споживача та творчого джерела. Виконано композиційно-конструктивний аналіз моделей колекції, технічні рисунки, опис зовнішнього вигляду. За допомогою САПР JULIVI побудовано Базову конструкцію креслення сукні, виконано моделювання. Здійснено методи обробки матеріалу, вибір обладнання, режимів обробки, технологічну послідовність виготовлення жіночих суконь.

Розроблена колекція моделей жіночих суконь є актуальною у цьому сезоні, відображає останні тенденції моди, є цікавою по композиційному і конструктивному вирішеннях.

Ключові слова: вікторіанський стиль, мода, сукні жіночі, сучасний одяг.

SUMMARY

Bogachova A.V. Designing a creative collection of women's dress models. – Manuscript. Master's thesis project in the specialty 182 Light Industry Technologies of the educational program "Modeling, Design and Artistic Decoration of Light Industry Products" - Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, 2024.

The purpose of the thesis project is to create a collection of women's dress models, festive for representatives of the middle age group from 25 to 35 years. The basic model is designed for a typical figure of size 164-88-92.

In this project, the consumer and the scope of application of the collection of women's dresses are determined, collages of the artistic image of the consumer and the creative source are developed. A compositional and constructive analysis of the collection models, technical drawings, and a description of the appearance are performed. Using the JULIVI CAD system, the Basic Design of the Dress Drawing is built, modeling is performed. Methods of material processing, selection of equipment, processing modes, technological sequence of production of women's dresses were carried out.

The developed collection of models of women's dresses is relevant this season, reflects the latest fashion trends, is interesting in terms of compositional and constructive solutions.

Keywords: Victorian style, fashion, women's dresses, modern clothing.

ЗМІСТ

	Стор
Вступ	7
Розділ 1 Допроєктні дослідження	11
1.1 Характеристика процесу проектування творчої колекції моделей одягу	11
1.2 Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і виду одягу для проектування	15
1.3 Функціональний аналіз об'єкту проектування. Визначення споживчих вимог до одягу	18
1.4 Технологічний аналіз об'єкту проектування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення одягу	23
1.5 Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми одягу відповідно сучасним тенденціям моди	27
Висновки до розділу 1	34
Розділ 2 Графічна композиція колекції	35
2.1 Розробка творчої концепції колекції	35
2.2 Розробка творчої ідеї для створення колекції	38
2.3 Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ	41
2.4 Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор- ескізів моделей колекції	43
2.5 Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів	45
Висновки до розділу 2	47

Розділ 3 Конструкторський	48
3.1 Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції	48
3.2 Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції	49
3.3 Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції	60
3.4 Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу творчої колекції	71
3.5 Розробка лекал однієї з моделей колекції суконь жіночих	72
Висновки до розділу 3	75
Розділ 4 Технологічний	76
4.1 Обґрунтування параметрів виготовлення моделі сукні жіночої	76
4.2 Розробка технологічної послідовності обробки моделі сукні жіночої	91
Висновки до розділу 4	103
Загальні висновки	104
Список використаних джерел	107
Додатки	114

ВСТУП

«Мода виходить з моди, стиль - ніколи» - чудовий безсмертний вислів Коко Шанель. Важко не погодитися, дійсно, мода мінлива, а стиль - незмінний. Безпосередньо стиль допомагає людині створити індивідуальний, неповторний образ, відшукати власний особистий стиль та розкрити свою внутрішню особистість.

Сьогодення непередбачуване, тому, здавалось би, що одяг це такі дрібниці, проте все минає. Саме одяг у сучасному світі займає одне з важливих місць в житті людини, покращує самооцінку, настрій, сприяє спілкуванню, надає можливість почуватись впевнено, комфортно, гармонійно.

Сучасне суспільство вибагливе та вимогливе, має величезну різноманітність стилів (етнічний, класичний, діловий, романтичний, спортивний, авангардний, гранж, стріт стайл, джинсовий, стиль кежуел, ретро, вінтаж), завдяки яким має можливість експериментувати з власним іміджем, створюючи нові образи.

Актуальність теми базується на тому, що сучасний одяг став надто одноманітним і простим, має незадовільні ергономічні та естетичні властивості. Створення костюма мистецтво, на розвиток якого впливає мінливий, короткочасний, але разом з тим не менш суттєвий фактор – мода. У всі часи мода викликала подив, вражала уяву і спантеличувала з першого дня своєї появи на світ. Одяг має не лише покривати тіло, а й нести в собі мистецтво. Сучасна мода все частіше повертається до відлуння минулого, аби поглибити сучасних модниць в культуру минулих століть. Колекція жіночих суконь натхненна вікторіанським стилем, розроблена для граційних та витончених поціновувачок мистецтва. Колекція цілком відповідає вимогам та потребам споживача.

Дослідженнями даної теми займалися такі науковці як Рубанка А. І., Луцкер Т. В., Струмінська Т. В., Триколенко С. Т., в сфері конструювання Єжова О.В., Патлашенко О.А., Пашкевич К.Л.

Також досліджено роботи сучасних українських та зарубіжних практиків Фролов І. В., Андре Тан, Alexander McQueen, John Galliano, Simone Rocha, Dior, Elie Saab, Alice Auaа тощо.

Сукні в вікторіанському стилі – втілення мрії в реальність, адже будь яка жінка жадає відчувати себе ефектною. Сукні дозволяють споживачу максимально наблизитись до канону краси вікторіанської епохи за допомогою корсетів, які надають фігурі ефект «пісочного годинника».

Спираючись на проведений аналіз, створення колекції в вікторіанському стилі це перспективно, цікаво та дуже творчо. Розроблені моделі одягу стануть чудовим доповненням неперевершеного образу, в якому від споживача неможливо відірвати захопленого погляду. Вікторіанський стиль унікальний та вишуканий, він неодмінно відгукнеться в серці найвибагливішої модниці.

Метою дослідження є розробка колекції сучасних моделей одягу з покращеними ергономічними та естетичними характеристиками за рахунок створення сучасних форм одягу та використання сучасних текстильних матеріалів і методів оздоблення у відповідності до напрямку розвитку моди, з дотриманням основних елементів вікторіанського стилю.

Завдання дослідження:

- виконати допроектні дослідження для отримання вихідних даних до проєктування колекції моделей жіночого одягу, визначити характеристики потенційних споживачів та асортимент одягу для проєктування;
- виконати аналіз та систематизацію інформації про актуальні напрямки розвитку сучасної моди відповідно обраного асортименту жіночого одягу;
- розробити творчу концепцію для проєктуванні сучасних моделей жіночого одягу, визначити, проаналізувати та трансформувати творче джерела у модель-образ;
- виконати конструкторську розробку на моделі колекції, розробити скорочену проєктно-конструкторську документація на одну з моделей колекції;

- виготовити колекцію в матеріалі та розробити сценарний образ творчої колекції моделей жіночого одягу для участі в конкурсі.

- обґрунтувати параметрів виготовлення моделі жіночого одягу та розробити технологічну послідовність обробки моделі одягу.

Об'єктом є проектування одягу.

Предметом дослідження є Проектування творчої колекції моделей жіночих суконь.

Методи дослідження. Методом дослідження є теоретичний системний підхід, який складається з композиційно-конструктивного, та морфологічного аналізу. Графічні матеріали виконано за допомогою растрової програми Ibis Paint X.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у встановленні залежності між художньо-естетичною і об'ємно-просторовою формою моделей колекції та їх композиційно-конструктивними характеристиками з урахуванням актуальних тенденцій моди та обґрунтованого вибору пакетів матеріалів.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в створенні авторської колекції жіночих суконь з підвищеними ергономічними та естетичними показниками за рахунок використання сучасних текстильних матеріалів, методів оздоблення та технологій виготовлення одягу у відповідності до напрямку розвитку моди.

Апробація результатів дослідження Творчу колекцію моделей жіночих суконь «Dark Charm» представлено на XXIV Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів-модельєрів «Печерські Каштани» (КНУТД, м.Київ, 2024 р.). Участь у конкурсі підтверджена сертифікатом.

Тези доповіді на тему «Аналіз проявів конструктивно-декоративних рис вікторіанського стилю в моді ХХІ століття».

Стаття на тему «Аналіз сучасних матеріалів для жіночих корсетних виробів». Участь у V Всеукраїнській конференції «Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості», 15 листопада 2024 року.

Обсяг і структура дипломного проєкту. Дипломний проєкт викладено на 106 сторінках комп'ютерного тексту (без додатків), складається зі вступу, чотирьох розділів, включає 19 табл., 29 рис., список використаних джерел містить 80 найменувань, 5 додатків на 32 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ДОПРОЄКТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Характеристика процесу проєктування творчої колекції моделей одягу

Творча колекція це вишуканий одяг, який підкреслює особистість споживача, враховуючи індивідуальні смаки та вподобання. Проєктування творчої колекції виражає індивідуальну концепцію дизайнера.

Сучасні провідні модельєри та модні будинки користуються в створенні нових тенденцій моди двома основними напрямками проєктування одягу – «haute couture» і «прет-а-порте» [50]. Haute couture – це найвищий рівень у класифікації фешн-ринку. Високу моду можна порівняти з високим мистецтвом, де дизайнери, мов митці, створюють вишукані шедеври, неповторні моделі одягу та аксесуарів. Вони використовують ексклюзивні тканини, неординарні фасони та найкращий рівень виконання пошиття, а також ручну роботу високої складності. «Прет-а-порте» йде на рівень нижче, в якому найчастіше виявляються модні тенденції сезону. Це помірна варіація «haute couture», що вирізняється невеликою кількістю моделей одягу [50].

Мода – найтонший, вірний і безпомилковий показник відмінних ознак суспільства, маленька частка людини, способу життя, характеру, віку, виховання, власних переконань та професій [45,46]. Мода має свій прояв через стиль, культуру та впливає на особистість людини, суспільство та країни в цілому. Важливою рисою в моді є зміна та нетривале панування певних смаків [46]. Щоразу приймаємо рішення про відповідність вбрання, формуючи таким чином власні вподобання та модні критерії. Інколи те, що спочатку не сприймалося, згодом стає модним, затребуваним, це пов'язано зі зміною естетичних смаків і уподобань.

Сучасне суспільство має величезну різноманітність стилів (етнічний, класичний, діловий, романтичний, спортивний, авангардний, гранж, стріт

стіл, джинсовий, стиль кежуел, ретро), завдяки яким експериментувати з власним іміджем можна практично до безкінечності.

Творча колекція моделей одягу виконана поринаючи в ностальгію вікторіанської епохи.

Вікторіанський стиль в одязі активно використовують сучасні дизайнери для створення цікавих образів. Довгі багатошарові сукні з воланами та мереживними оборками натхненні вікторіанським стилем, розроблені для граційних та витончених поціновувачок мистецтва, а пишні рукава та вишукані прикраси надають образу королівську розкіш. Він поєднує в собі англійську вишуканість з лаконічністю і жіночністю [50]. Характерним для вікторіанського стилю є використанням традиційних матеріалів, таких як оксамит, шовк, мереживо з візерунками у вигляді квітів, листя та геометричних орнаментів. Кольори варто обирати насичені та глибокі – бордовий, темно-синій, зелений або чорний [55]. Створення виробу – мистецтво, на розвиток якого впливає мінливий, короткочасний, але разом з тим не менш суттєвий фактор – мода. Сучасна мода постійно жадає змін, проте вікторіанський стиль досі лишається джерелом натхнення для світових дизайнерів. Елементами цього стилю користувався Карл Лагерфельд, для створення свого особистого образу [50]. Вікторіанський стиль має характерну впізнавану рису – корсет. Варто зазначити, що сучасний корсет виступає самостійним виробом жіночого гардеробу, на відміну від історичного, який надягався виключно під одяг і вважався елементом білизни [35,36,50].

Корсет – унікальна деталь жіночого гардеробу, яка здатна підкреслити принади й приховати недоліки. Корсет в сучасній моді переживає нове відродження, стаючи не лише предметом одягу, а й засобом самовираження [58]. Історичний корсет не лише має вплив на сучасну моду, але й значною мірою став символом соціальних та естетичних цінностей минулого.

Вікторіанська епоха у світі моди запам'яталася, як «золотий вік» та доба корсетів, що піднімають груди знизу, із заниженою лінією верху та вигнутою лінією низу, що сягала кісток тазу [63].

Корсети декорували мереживом та стрічками. Корсет, як правило, виготовлявся з міцної тканини, як-от бавовна чи шовк, і посилювався сталевими кістками для забезпечення структури та підтримки. В сучасній моді корсети використовують виключно декоративну функцію, і стали менш жорсткими. На подіумах останніх років світові дизайнери презентують свої колекції з характерними конструктивними елементами корсету, які не сковують рухи, не стягують талію та дозволяють жінкам почуватися комфортно. Часи вікторіанського стилю пішли в минуле, але відгомони моди того періоду досі відображаються в колекціях сучасних дизайнерів. Alexander McQueen, Elie Saab, Dolce & Gabbana, Alice Auaa, Gucci та багато інших сучасних світових дизайнерів щоразу вражають подіум своїми новими колекціями з відголоском вікторіанського стилю [55].

Робота художника – модельєра по створенню нових форм та видів одягу складна, творча, суто індивідуальна, але в ній можна виділити загальні етапи, які виконують, зображуючи будь-який одяг:

- розробка нового образного рішення одягу з урахуванням особистості та модних орієнтацій споживачів;
- розробка кольорового та пластичного рішення традиційного і нетрадиційного асортименту одягу;
- використання в колекції нових матеріалів, декору, фурнітури;
- розробка нових конструктивних форм моделей з урахуванням останніх тенденцій моди;
- розробка і використання новітніх технологій виготовлення моделей одягу [1].

Художник – модельєр, дизайнер, повинен мати свій стиль, почуття міри, розвинений художній смак, пам'ятати про основний закон композиції костюма, дотримуватись закону гармонії між формою й призначенням костюма, поєднання окремих елементів, оздоблювальних деталей, витримуючи його естетичну привабливість і функціональність.

Сьогоднішню світову моду творить велика кількість модельєрів і дизайнерів, які перетворили її на мистецтво. Щороку провідні будинки моди представляють світу свої нові творіння і досягнення, демонструють політ фантазії кожного нового сезону. Мода змінюється, і в цих змінах виявляється сутність життя людей, події, того чи іншого проміжку часу. Костюм, який відповідає правилам етикету є доцільним і привабливим, водночас робить людину упевненою та гармонійною.

Українська легка промисловість багатогалузевий комплекс з виробництва товарів, який на часі має величезні перспективи розвитку. Перед сучасним виробництвом одягу стоїть відповідальне завдання — задовольнити вибагливі потреби населення в швейних виробах, розширити асортимент міжсезонного одягу з використанням легких, сучасних матеріалів, поліпшити експлуатаційні якості виробів. Вироби українських авторів демонструють високий рівень дизайнерських, конструкторських і технологічних розробок. Виконання поставлених завдань, таких як, розширення асортименту швейних виробів, покращення естетичних та експлуатаційних якостей виготовленого одягу, знаходяться в прямій залежності від подальшої вдосконаленості технологічних процесів, оснащення підприємств новим високоефективним обладнанням. Важливу роль також відіграють вдосконалення структури і управління виробництвом, організації праці на підприємстві, раціональне використання матеріальних і енергетичних ресурсів, впровадження досягнень науки і техніки, покращення якості роботи в усіх ланках виробництва.

Колекція виконана у вікторіанському стилі, для прихильників жіночності та елегантності. Колекція цілісна, естетично виразна, пропорційна та гармонійна, з дотриманням принципу розкішної простоти. Створена для сильних, харизматичних, цілеспрямованих, але водночас витончених і романтичних натур, творчих особистостей які займаються мистецтвом, віддають перевагу ретро та вінтажному напрямку моди.

1.2. Дослідження сфери споживання, визначення групи споживачів і вид одягу для проєктування

Розробляючи новий дизайн сукні слід враховувати основні ознаки споживача, на яких орієнтована модель. Проєктування виробництва одягу базується на дослідженні сфери осіб. Щоб визначити напрямок моди потрібно визначити групи споживачів, для цього проводиться дослідження біосоціальної характеристики споживачів [1].

Фігура кожної людини унікальна та неповторна і кожен хоче підкреслити її риси якнайбільш вдало. Для зручності та комфорту більшість жінок обирають напівприлеглий та прилеглий силуети з довжиною виробу нижче лінії коліна. Будь яка модниця обираючи собі нову сукню буде керуватись знаннями спираючись не лише на трендові новинки з світу моди, але і на свій смак, уподобання щодо стилю та кольорової гами в одязі, власний кольоровий тип. На вибір також впливає спостереження, мислення, особисте ставлення оточуючих до моди та трендових новинок, вибір власного стилю. Важливу роль відіграє також матеріальне забезпечення споживача, його вид діяльності та місце проживання. Більш забезпечена особа обере виріб який підходить їй за рівнем статків. Для роботи було проаналізовано варіанти біосоціальних характеристик споживачів одягу та обрано найбільш доцільні класифікації, які представлено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Біосоціальна характеристика типу споживачів

№	Найменування ознаки	Склад ознаки	Характеристика типу
1	2	3	4
1	Антропо- морфологічні	Стать	Жіноча
		Вік (вікова група)	25-35 років
		Розміро-зріст	164-170
		Повнота група	2 група

Продовження таблиці 1.1

	Антропо- морфологічні	Постава	Нормальна
		Довжина шиї	Середня
		Висота плечей	Високі
		Ширина плечей	Середня
		Довжина рук	Довгі
		Кут нахилу плечей	Похилі
		Тип фігури	Пісочний годинник
2	Психологічні	Характер	Амбіверт
		Темперамент	Сангвінік
3	Соціально- демографічні	Місце проживання	Велике місто
		Рівень достатку	Вищий середнього
		Ставлення до моди	Слідкує за модою

Колекція святкового призначення розроблена для представниць віком 25-35 років, з середнім та високим рівнем матеріального забезпечення, які ведуть спокійний образ життя та йдуть в ногу з модою, слідкуючи за всіма модними новинками, і можуть витратити на одяг 30% з доходу. Зріст 164-170 см, обхват грудей 88-94см, атлетична фігура, плаский живіт, прямі ноги. З нормальною поставою, рівномірним жировідкладенням, округлим обличчям та середньою довжиною шиї, з нормальною системою терморегуляції та потовиділенням. Мають кольоровий тип осінь, темне кудряве волосся та зелені очі. За темпераментом сангвінік, цілеспрямована, з високою зацікавленістю до моди. Основу колекції складають напівприлеглі сукні в вікторіанському стилі, довжиною до лінії щиколоток та корсети. Строгий класичний чорний колір підкреслить індивідуальність, елегантність та вишуканість споживача, та стане родзинкою гардеробу будь якої пані. Незважаючи на святкове призначення колекції, її вироби є універсальними для використання на будь-яку подію.

Сучасна мода дуже різноманітна і складається з величезної кількості стилів. Представлена колекція виконана у стилізованому вікторіанському стилі, які стануть окрасою і чудовим доповненням стильного образу для відвідування музеїв, творчих виставок та театрів, та неодмінно зберуть на собі захопливі погляди. Особливу вишуканість вечірньому вбранню надають мереживо та рюші, які дозволяють створювати найрізноманітніші композиції. В якості окремого виробу та аксесуару виступає корсет, який дозволяє якнайкраще підкреслити фігуру.

Слід зазначити, що під час проєктування святкового одягу необхідно враховувати призначення, атмосферу, інтер'єр приміщення, де відбувається святкова подія. Наприклад, одяг для відвідування літературного балу має вирізнятися елегантністю, легкістю та вільними формами. М'які лінії та широкий крій рукава створюють загадковість, романтичність та ніжність образу, поринаючи споживача в атмосферу XIX століття. Сучасний одяг для молодих дівчат може сполучати в одній моделі різні стилі. Такий одяг повинен бути зручним, практичним, та одночасно поєднувати утилітарність, естетичність та вишуканість. Визначення виду одягу для проєктування за ознаками представлено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Визначення виду одягу для проєктування

Ознака	Варіанти ознаки
Сезон, кліматична зона	Сезон весна – літо, м.Київ, кліматична зона ША
Статус споживача	Творча діяльність
Ситуація використання	Театри, виставки, урочисті заходи, прогулянки містом
Призначення	Колекція святкового одягу
Асортимент одягу	Сукні жіночі

Проектований одяг розроблено на сезон весна – літо, для відвідувань театрів, урочистих заходів або просто для прогулянки містом. Сукні розроблено для споживачів творчої діяльності, які пов'язані з мистецтвом, музикою, літературою тощо.

1.3. Функціональний аналіз об'єкту проєктування. Визначення споживчих вимог до одягу

Одяг та людина невіддільні один від одного, він частково або повністю покриває тіло. Одяг виконує не лише естетичну функцію у житті людини, а й являє собою один із найголовніших засобів тіла людини від механічних або фізичних пошкоджень. В наш час одяг сучасної людини повинен відповідати ряду вимог. До сучасного одягу висувається ряд вимог, таких як зручність у експлуатації, гігроскопічність, зносостійкість, формостійкість, здатність добре піддаватися пранню та волого тепловій обробці, відповідати напрямку сучасної моди, зовнішності споживача, виду його діяльності, приховати недоліки статури або навпаки підкреслювати її переваги [3]. Вимоги до одягу та показники якості споживача умовно можна поділити на такі групи:

- експлуатаційні;
- техніко-економічні;
- соціальні;
- функціональні;
- гігієнічні;
- естетичні;
- ергономічні.

Експлуатаційні розкривають стабільність збереження якості одягу при експлуатації, її надійність (міцність матеріалів, перевірка швів до розривних навантажень, формостійкість деталей і частин одягу, зносостійкість матеріалів, довговічність конструкції, тощо) [3].

Техніко-економічні (їх ще називають виробничими) показники якості одягу розкривають міру технічної досконалості конструкції, методи проєктування і технології одягу з урахуванням витрат на її виготовлення та споживання [3].

Соціальні показники вказують на відповідність розмірності асортименту одягу споживчому попиту, на суперництво моделі одягу на внутрішньому і зовнішньому ринку, а також на відповідність прогнозу споживчого попиту [3].

Функціональні вимоги полягають в тому, що одяг повинен вберігати носія від несприятливих кліматичних умов та забезпечувати оптимальну температуру. Такий одяг повинен бути максимально зручним і практичним, і підходити певним жарким чи прохолодним умовам [3].

До гігієнічних можна віднести вимоги для одягу згідно її призначення. Згідно вимогам одягу повинен бути легким та м'яким, створювати сприятливий мікроклімат для тіла людини та забезпечувати свободу рухів. Шляхом підбору необхідних тканин, які не зминаються та м'які на дотик, розробляється виріб який буде швидко та легко зніматися (або одягатися).

Естетичні характеризують художню концепцію одягу і міру відповідності її громадському естетичному ідеалу, що склався, новизну моделі і конструкції (відповідність сучасному стилю і моді), міру досконалості композиції моделі, товарний вид; одяг має бути віддзеркаленням свого часу [3].

До ергономічної відповідності одягу відносять міру її окремих частин антропометричним і психофізичним особливостям людини. До головної умови ергономічності одягу відносять обов'язковий облік системи «людина – одяг – середовище» [2,3]. Споживач має отримати такий одяг, який буде створювати відчуття комфорту та не викликати втоми. Одяг повинен відповідати сучасним напрямкам моди, має бути досить міцним та зносостійким, враховувати індивідуальні особливості фігури людини.

Сучасний одяг – це індивідуальний предмет споживання людини та продукт масового промислового виробництва водночас. Якість виробу складається з сукупності його властивостей. Кожна з груп має свою підгрупу показників, вагомість яких обґрунтовується видом, асортиментом та призначенням виробу.

Споживчі властивості виробу визначаються в процесі дослідження ситуацій їх використання.

Колекція розроблена для відвідувань театрів, музеїв, виставок; прогулянок містом тощо. На основі цих факторів підібрано основні характерні рухи та пози споживача, та розроблено колаж. Згідно отриманого колажу характерними рухами є сидіння, ходьба, піднімання рук та стояння. Колаж прикладів характерних рухів та поз обраного типу споживачів представлено в додатку А. В табл. 1.3 зібрано споживчі вимоги до суконь жіночих за обраними показниками.

Таблиця 1.3

Споживчі вимоги до суконь жіночих

Функції одягу	Вимоги до одягу	Властивості
1.Естетичні	Відповідність сучасному стилю та моді: - Стиль - Силует - Форма - Об'єм	Вікторіанський Напівприлеглий та прилеглий Трапецеподібний Середній
	Кольорове рішення	Чорний
	Фактура матеріалів	Прозорі легкі тканини (шифон, шифон-креп, фатин), тканини з м'якою фактурою (жакард)

Продовження таблиці 1.3

Естетичні	Досконалість композиційного рішення	
	Художньо-декоративне оздоблення	Оздоблення рюшами, воланами, жемчужні намистини
	Конструктивно-декоративне оздоблення	Рельєфи, вертикальні членування
2. Функціональні	Найважливіші рухи при експлуатації	Урочисті заходи, повсякденне життя
3. Ергономічні 3.1 Психофізіологічні	Маса виробу	Легкий
	Функціонально необхідні КДЕ	Волани, рельєфи
	Зручність користування КДЕ	
3.2 Антропометричні	Розміро – зріст	164 - 88 - 96
3.3 Гігієнічні	- Матеріал	Шифон, жакард, креп – шифон, креп
	- Повітропроникність	Висока
	- Вентиляція виробу	Нормальна
4. Експлуатаційні	- Зносостійкість матеріалів та елементів конструкції: - Стійкість кольору матеріалів	- Висока зносостійкість - Колір стійкий - Хімічистка

Продовження таблиці 1.3

	- Стійкість матеріалів та деталей виробу до розривних навантажень	- Висока стійкість до розривних навантажень
	- Вид догляду - Місце та характер підвищених експлуатаційних навантажень	- Хімчистка, суха чистка - Пройма рукава, середній шов спинки
5.Соціальні	Товарний вигляд виробу	Елегантний
	Приблизна ціна виробу	10 тисяч гривень і більше

Споживчі вимоги до суконь жіночих відповідають сучасному стилю та моді. Досконалість композиційного рішення досягається використанням художньо – декоративним та конструктивно – декоративним оздобленням. Завдяки обраному матеріалу, вироби мають високу стійкість до розривних навантажень. Завдяки своєму складу тканина легка та має добру повітропроникність, що є хорошим показником для гігієнічних функцій одягу. Чорна кольорова гама обраного матеріалу стійка, але не підлягає вибілюванню. Сукні мають естетичний товарний вигляд, що впливає на соціальні фактори споживача.

1.4. Технологічний аналіз об'єкту проєктування. Дослідження новітніх матеріалів, технологій виготовлення одягу.

Вибір тканини залежить від напрямку моди, сезону, стилю моделі, призначення. Матеріали для виготовлення плечових виробів, а саме жіночої сукні достатньо різноманітні: габардин, креп костюмний, котон-сатин, шовк, шифон, креп-сатин, атлас, тафта, жакард, фланель, велюр.

Основним матеріалом для пошиття якісного виробу може бути будь-яка костюмно-платтяна тканина. Матеріали, в складі яких є віскоза, більш шовковисті і гладкі на дотик, легко драпіруються, гігієнічні і добре «дихають». Для пошиття нових виробів використовують тканини, що відповідають споживчим вимогам, таким як: гігієнічні властивості, повітропроникність тканини, зносостійкість, експлуатаційні, естетичні, конструктивно-технологічні, економічні [3].

Естетичним вимогам відповідають матеріали верху які за художнім оформленням, забарвленням, фактурою, оздобленням мають відповідати сучасному напрямку моди та стилю в одязі.

До гігієнічних вимог відносять матеріали, які забезпечують необхідні теплозахисні якості, знижену гігроскопічність, помірну м'якість та маса.

Експлуатаційним вимогам відповідає формостійкість та не зминання, інерція до забруднення, забезпечення легкості очищення матеріалів доступними засобами.

Технологічні вимоги забезпечують можливості застосування уніфікованих методів обробки виробу, стійкість до волого-теплових оброблення, низька усадка, здатність до формування.

З урахуванням зазначених вимог основними матеріалами до проєктування колекції виробів суконь жіночих обрано: креп щільність 100 г/м², щільна і напівпрозора гладкофарбована тканина, при цьому вона є дуже легкою та повітряною. Виготовляється матеріал з сильно скручених крепових волокон, які переплітаються шляхом чергування ниток (одна вліво, інша

вправо). Завдяки цьому тканина має шорстку структуру, не мнеться і гарно драпірується.

Детальна характеристика вибору основних матеріалів створення одягу надана в табл. 1.4. не менш важливим в створенні нового виробу є вибір обробки швів.

Залежно від призначення і конструкції машинні шви поділяють на з'єднувальні, крайові та оздоблювальні. У з'єднувальних швах деталі розташовуються по обидва боки від шва (наприклад плечові, бічні шви, передні і ліктьові шви рукавів і ін.) Крайові шви застосовують для обробки краю деталі або зрізу, деталі в них лежать по одну сторону від шва (наприклад, шви обшивання бортів, шви обробки низу виробу і рукавів і ін.

Зшивний шов використовують для з'єднання бокових зрізів, рельєфів, передніх і ліктьових зрізів рукава, середніх зрізів пілочки, спинки, зрізів спідниці, плечових зрізів, для з'єднання верхньої частини сукні з нижньою; для пришивання надставок до підбортів, нижнього коміра, пояса, манжети до рукавів; а також для вшивання комірів, рукавів [4]. В залежності від обраного типу тканини та виробу що виготовляється, зшивний шов можна розпрасувати або запрасувати. В подальшому шов обметують і запрасовують так, щоб згори був лицьовий бік обметування.

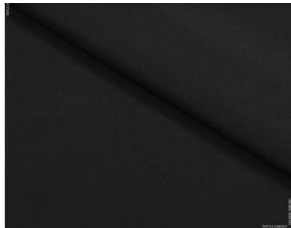
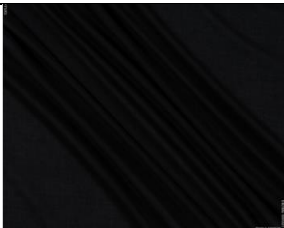
Схематичне зображення зрізів занесено в табл. 1.5. В обробці суконь буде використано такі шви: зшивний шов для зшивання плечових зрізів, зрізів рукава тощо; шов у підгиб з закритим зрізом який виконано за допомогою спеціальної лапки «равлик» ; шов вшивання оборок, воланів між двома деталями, утворення зборки по рюші.

Довершеного вигляду сукням додає декоративне оздоблення. Оздоблення буває різноманітним: аплікації, вишивка бісером та штучним камінням, неординарне оздоблення з використанням орігамі, волани, зборки, мереживо тощо. При оздобленні одягу найголовніше – не перевантажити його композицію [63]. Для виготовлення суконь було обрано оздоблення мереживом, та використання оборок та воланів.

Оборки виконують із м'яких тканин, які легко драпіруються, волани ж відрізняють від оборок формою крою. Вони викроюються смужкою по колу, довжина якої по внутрішній лінії повинна дорівнювати довжині лінії її пришивання. Відлітні зрізи оборок і воланів обробляють на зшивній машині вузьким швом у підгин з закритим зрізом [63].

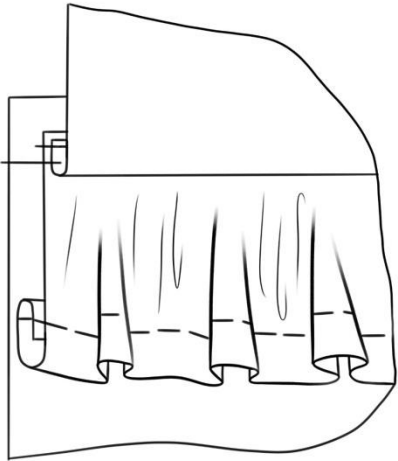
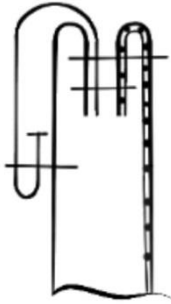
Таблиця 1.4

Характеристика новітніх матеріалів

Назва	Зображення	Характеристики
Креп «Manila»		30% віскоза, 70% п/е Не осипається, легко драпірується. Міцна, добре тримає форму та не деформується в процесі експлуатації
Шовк Живанши		30% віскоза, 70% ацетат Легка, тонка, гарно драпірується
Костюмно-платьяна тканина (корсет)		70% п/е, 26% ацет.шовк, 4% еластан
Костюмний мокрий шовк (корсет)		100% п/е
Батист віскозний (підкладка корсету)		100% віскоза. Легка, тонка, приємна на дотик

Таблиця 1.5

Інновації у технології обробки швейних виробів

Назва технологічної обробки	Схематичне зображення
Вшивання оборок, воланів між двома деталями, утворення зборки по рюші	
Обробка горловини	

Підсумовуючи дослідження, було обрано матеріали, які відповідають усім споживчим вимогам, а методи обробки швейних виробів гарантують міцність та довготривалість виробу.

Обраний матеріал добре драпірується за рахунок свого складу, не зминається та не осипається, дуже м'який та приємний до тіла. Також матеріал добре тримає форму, завдяки чому виріб набуває естетичного вигляду.

1.5. Аналіз модних тенденцій. Формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми одягу відповідно сучасним тенденціям моди

Аналіз модних тенденцій це основний принцип збору інформації в сфері індустрії моди. Аналізуючи модні тенденції, аналоги, тренди, спираючись на офіційні представлені колекції найвідоміших модних домів, можна зробити висновки стосовно того, які елементи в одязі будуть найактуальнішими та вигіднішими. Джерелами для аналізу були модні покази світових дизайнерів, вивчення професійних журналів VOGUE, ELLE, трендові сукні в Pinterest [60,64,65].

Переглянувши покази відомих брендів скористувавшись журналом індустрії моди Vogue, на сезон весна-літо 2024-2025, було обрано колекції які відповідали найбільше конструктивним елементам та стилістиці. Таким чином обрано: Richard Quinn весна-літо 2024, Jean Paul Gaultier Couture весна-літо 2024, Alice Auaa весна-літо 2025, Fetico весна 2025.

Richard Quinn
весна-літо 2024

Jean Paul Gaultier
Couture весна-літо
2024

Alice Auaa весна-
літо 2025

Fetico весна 2025

Рис. 1.1 – Показ модних дизайнерів на сезон весна-літо 2024,
весна-літо 2025 [61]

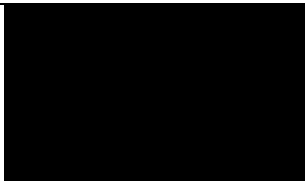
На основі проведеного аналізу було виконано табл. 1.6 з варіантами композиційного, конструктивного і пластичного рішення аналогів форми одягу, який проєктується. В табл. 1.6 визначено призначення виробів, основні силуетні форми одягу, надано характеристику матеріалів та трендових кольорових рішень, тощо.

Таблиця 1.6

Варіанти композиційного, конструктивного та декоративного рішення моделей жіночого одягу

Шифр ознаки	Назва ознаки	Варіанти ознаки	
		Перелік	Приклад
1	2	3	4
	Асортимент	Сукні	
	Призначення	Святкове, повсякденне	
	Тип споживача	Жінки молодшої вікової групи	
1. Ознаки основного матеріалу			
1.1	Вид	Платяні, шифон, креп, атлас, шовкові, гіпюр	

Продовження таблиці 1.6

1	2	3	4
1.2	Колір	Чорний	
1.3	Фактура	Гладка, напівпрозора, з візерунком	
2. Ознаки форми			
2.1	Стильове рішення	Вікторіанський	
2.2	Об'ємність форми	Середня	

1	2	3	4
2.3	Силует	Трапеція, прилеглий, напів прилеглий	
2.4	Довжина	Максі, до литки	
3. Ознаки конструкції			
3.1	Вид покрою рукава	Вшивний	

1	2	3	4
3.2	Лінії членування	Горизонтальні, вертикальні, фігурні	
3.3	Формоутворюючі елементи	Виточки, рельєфи, підрізи, зборки	
3.4	Оформлення горловини	Овальна, квадратна, V- подібна, «човник»	
3.5	Довжина, форма, оформлення низу рукава	Довгі, розширені, з рюшами	

1	2	3	4
3.6	Довжина виробу	Максі, до литки	
4. Конструктивно – декоративні елементи			
4.1 Застібка			
4.1.1	Місце розташування	Центральна в шві спинки, в боковому шві	
4.1.2	Вид	Потаємна	
4.1.3	Тип	Замок, корсетна шнурівка	

1	2	3	4
5.	Оздоблення	Зборки, рюші, жемчужні намистини, мереживо	
6.	Аksesуари	Жемчужні прикраси, банти та стрічки на голову, рукавички	

Спираючись на проведений аналіз, визначено, що більшість світових модельєрів та модних брендів так чи інакше використовують елементи вікторіанського стилю в своїх виробках. В першу чергу було звернено увагу на використання в колекціях елементів та декоративного оздоблення. Зважаючи на це, можна зробити висновок, що, вікторіанський стиль не втрачає своєї популярності на сезон весна – літо 2025.

Висновки до розділу 1

В першому розділі розглянуто характеристику процесу проєктування творчої колекції моделей одягу, досліджено сфери споживання, визначено групу споживача, вид одягу проєктування.

Сучасна мода дуже різноманітна і складається з величезної кількості стилів. Представлена колекція виконана у стилізованому вікторіанському стилі, призначена для відвідування світських заходів, сценічних, театральних постановок. Сучасне суспільство має величезну різноманітність стилів (етнічний, класичний, діловий, романтичний, спортивний, авангардний, джинсовий, стиль кежуел, ретро), завдяки яким експериментувати з власним іміджем можна практично до безкінечності

Розробляючи нову модель одягу необхідно спиратись на попит споживача, місце проживання, вибір матеріалів для створення виробу тощо. Провівши дослідження було обрано найбільш підходящі матеріали які відповідають усім естетичним та ергономічним вимогам.

Проєктування одягу промислового виробництва базується на дослідженні сфери осіб. Щоб визначити напрямок моди потрібно визначити групи споживачів, для цього проводиться характеристика споживачів та їх характерні рухи при використанні виробу. Дослідивши інноваційні технології і матеріали було обрано підходящу за показниками тканину.

Скориставшись модними журналами та показами мод було проведено аналіз модних тенденцій та формування варіантів композиційного, конструктивного і пластичного рішення нової форми одягу відповідно сучасним тенденціям моди, на весну – літо 2024-2025.

РОЗДІЛ 2

ГРАФІЧНА КОМПОЗИЦІЯ КОЛЕКЦІЇ

2.1. Розробка творчої концепції колекції

Створення колекції одягу – це складний та кропіткий процес, який включає в себе дуже багато етапів. Основний з них – вибір ідеї колекції. Спочатку виділяється основна концепція колекції та аналізуються актуальні тренди. На цьому етапі, основна задача полягає в тому, щоб зробити концепцію цілісною, актуальною та захоплюючою. Творча концепція визначає цілісний, смисловий зміст моделей і пов'язана не лише зі світоглядом дизайнера, а й з основними тенденціями розвитку моди і суспільства в цілому [7]. Концепція колекції формується в залежності від її типу та призначення.

Основою творчої концепції є створення творчого колажу. Для образу споживача було розроблено фото–колаж що відображає тематику колекції, місце застосування моделей одягу та рід діяльності споживача.

Образ споживача це представниці 25-35 років, що проживають переважно в столиці, мають рівень достатку вище середнього, творчі особистості, займаються мистецтвом, віддають перевагу ретро та вінтажному напрямку моди. Зріст 164-170, обхват грудей 88-94см, атлетична фігура, плоский живіт, прямі ноги. З нормальною поставою, рівномірним жировідкладенням, округлим обличчям та середньою довжиною шиї, з нормальною системою терморегуляції та потовиділенням. Мають кольоровий тип осінь, темне кудряве волосся та зелені очі. За темпераментом сангвінік, цілеспрямовані, з високою зацікавленістю до моди. Колаж художнього образу споживача представлено на рис. 2.1.

Рис. 2.1 – Творчий колаж художнього образу споживача для розробки колекції на тему «Dark Charm»

Модель прогноз – модель об'єкта прогнозування, дослідження якої дозволяє отримати інформацію про можливі стани об'єкта прогнозування в майбутньому й (або) шляхи та терміни їх здійснення [1].

Модель – прогноз даної колекції це сукня жіноча прилеглого силуету з вшивним розширеним рукавом, довжиною міді. Декоративним елементом виступає корсет який є окремою одиницею загального образу. Характер членувань сукні горизонтальні та вертикальні. Оздобленням сукні виступають об'ємні волани, рюші та мереживні стрічки. Зображення моделі – прогнозу на пропорційній фігурі представлено на рис. 2.2.

Рис. 2.2 – Зображення моделі – прогнозу

Модель – прогноз даної колекції це сукня жіноча прилеглого силуету з вшивним розширеним рукавом, довжиною міді. Декоративним елементом виступає корсет який є окремою одиницею загального образу. Характер членувань сукні горизонтальні та вертикальні. Оздобленням сукні виступають об’ємні волани, рюші, мереживо та атласні стрічки.

2.2. Розробка творчої ідеї для створення колекції

Природа – джерело творчого натхнення, джерело підйому всіх духовних сил людини». Природа допомагає фарбувати в емоційні тони все сприйняття навколишньої дійсності. Митці всього світу завжди надихалися природою для створення витворів мистецтва. Їхні роботи заспокоюють людей, спонукають роздумувати над важливим у житті, знаходити цілі, вірити у свої мрії і навіть зазирати у минуле. Прекрасне в природі безмежно і невичерпно. Дотримуючись цього джерелом натхнення для розробки колекції було обрано чорну троянду.

Про неймовірно красиву квітку чорної троянди ходить безліч нескінченних чуток, непорозумінь та плутанини. Чорні троянди символізують сталість, впевненість та стабільність [68].

У літературних творах чорні троянди представлені як символ чогось дуже незвичайного, незвіданого і таємничого навіть містичного. Окрім невизначеної історії, унікальній квітці чорної троянди приписують численні значення та символи. Керуючись флорографією [70] (мовою квітів) стародавньої цивілізації, люди в Стародавньому Римі або Стародавній Греції використовували символ чорної троянди, щоб показати свою силу, бунт, сильний характер і силу [68]. У Вікторіанську епоху мову квітів використовували для таємного вираження почуттів, в випадках коли про них не можна було казати відкрито. Часто ми можемо побачити чорні троянди, які використовуються у художній літературі як символ трагічного кохання, чорної магії, небезпеки, смерті або часто пов'язані з вампірами, лиходіями чи злими духами.

Чорні троянди неймовірно рідкісні, в природі оксамитові пелюстки квітів набувають майже чорного забарвлення кольору за рахунок природних умов вирощування. Проте відомо, що троянди з абсолютно чорним забарвленням немає, при близькому розгляді, можна побачити глибоке, темно бордово-фіолетове забарвлення [68].

У стародавні часи заведено було три чорні троянди дарувати дівчині, яку вважають своєю обраницею. Таким жестом молодий чоловік висловлював свою любов, а чоловік дарував своїй жінці сім троянд в знак подяки та вірності [69].

В сучасності квіти з таким незвичним відтінком купують на удачу. У флористичному тлумаченні, чорні троянди несуть позитивний заряд на нові починання. Чорний колір символізує офіційний характер, тому доречно висловити захоплення та вдячність діловим партнерам [68]. В японському мистецтві створення ікебани чорні троянди символізують захоплення життєвою стійкістю людини її незламною силою духу. В Ірландії троянда темного кольору означає протест і боротьбу за свободу, тому їх зазвичай дарували солдатам для підняття бойового духу.

Проаналізувавши форму джерела натхнення та докорінно її вивчивши, переходимо до трансформації рослинної форми в форми костюму. Проектуючи нову форму треба пам'ятати про супідрядність пластики, силуету і всіх його деталей і елементів а також декоративних ліній. Єдність характеру речей досягається тоді, коли у композиції існує зв'язок між цілим і частинами і навпаки, коли силует вирішується в одному пластичному ключі, а деталі – в іншому.

Результатом вивчення творчого джерела, а саме, квітки чорної троянди, є перетворення предметних, абстрактних та психологічних асоціацій в графічні, костюмні форми. Творче джерело натхнення та його замальовку представлено на рис. 2.3.

Рис. 2.3 – Плакат творчого джерела натхнення

Пошуком ідеї для проектування колекції суконь жіночих базується на асоціативному опрацюванні джерела натхнення. Використання форми рослин в сучасному світі моди завжди затребуване та актуальне. Джерелом натхнення може виступати форма, колір, фактура та значення рослини.

2.3. Структурний аналіз творчого джерела і його трансформація в модель-образ

Трансформація джерела творчості у форми одягу полягає в поступовому зміні (трансформуванні), отриманих з різних сторін його силуетних форм до максимально приближених можливих силуетів сучасного одягу різноманітного призначення [1,5].

Ідеї при створенні одягу можуть спрямовуватися у напрямку пошуку кольору, фактури, форми, що мають новизну та оригінальність. Способи пошуку нової форми можуть досягатися за допомогою асоціативних зв'язків форми з творчим джерелом, аналогією з творчим джерелом, пошуку принципово нового рішення. Аналіз творчого джерела – визначення асоціації зі стилем, формою, кольоровою гамою, пластикою, фактурою поверхні тощо. Виявлення специфічних ознак, притаманних саме йому, їх відповідність модним тенденціям

Трансформація творчого джерела натхнення в виріб легкої промисловості відбувається через використання форми, ліній та силуетів. Використання найбільш характерних особливостей творчого джерела натхнення сприяють створенню нового модного образу. Костюм переймає пафос і вишуканість джерела натхнення, його кольорову гамму і фактуру поверхні.

Оскільки джерелом натхнення для виготовлення колекції обрано чорну троянду, її пелюстки трансформуються в елементи рюш та воланів різної форми та об'ємності. Ніжність пелюсток троянди передається за допомогою напівпрозорого шифону. Також характерною відзнакою джерела натхнення є кольорова гама, тому колекція виготовлена в стриманому чорному кольорі. Модель – образ та трансформацію творчого джерела натхнення у виріб представлено на рис. 2.4.

Рис. 2.4 –Трансформація творчого джерела натхнення

Для трансформації джерела натхнення використано характерні особливості троянди та узагальнено їх в художній образ. В процесі розробки трансформації джерела натхнення в виріб, з'являються цікаві ідеї для створення нових модних образів. В подальшому з безлічі нових ідей виникають замальовки, які називають фор-ескізами.

2.4. Розробка нових естетичних властивостей творчої ідеї. Розробка фор-ескізів моделей колекції

Створення фор-ескізів – чуттєвий і емоційно напружений етап ескізної роботи, що вимагає творчого художнього мислення. Фор-ескізи зображують костюм на фігурі людини, відтворюючи спосіб носіння виробів, характерні рухи, відповідні створеному образу [1]. Такі ескізи виконуються легко та невимушено, надаючи інформацію про майбутню ідею та вигляд виробу. На основі фор-ескізів можна прослідкувати яка модель вимагає доопрацювання, а яка вибивається з загальної концепції колекції.

Фор-ескізи – головні носії ідеї автора, швидкі зарисовки образів, що виникли, без опрацювання й уточнення елементів майбутніх костюмів. Фор-ескізи «виписують» на папір почуття дизайнера, його емоційний стан. Вони є основою для подальшої роботи та випереджають наступний етап ескізування – роботу по створенню художніх (творчих) ескізів.

Фор-ескізи колекції суконь жіночих представлені на рис. 2.5 – 2.6.

Рис. 2.5

Рис. 2.6

В результаті аналізу фор-ескізів щодо новизни та оригінальності відповідно до концепції та напрямку моди сформовано узагальнене бачення моделей колекції, визначено основні форми та елементи проєктованих виробів, які лягли в основу творчих замальовок колекції. Виробам притаманні плавні лінії, гармонійне співвідношення, об'ємні форми низу виробів та прилеглий, напівприлеглий верх.

На основі аналізу та відбору фор-ескізів створено творчі ескізи. Створення творчих ескізів характеризується більш детальним опрацюванням форми, виявленням формотворних та декоративних ліній, кольорових рішень, чітка функціональна спрямованість.

Створення колажу творчої ідеї полягає в креативному підході до розробки творчих ескізів. Колаж це не лише збірка зображень в одне ціле, це в першу чергу ідея. Іноді колаж може бути набагато змістовніше, і сказати більше ніж окремі зображення.

Виконання колажу творчої ідеї представлено на рис. 2.7.

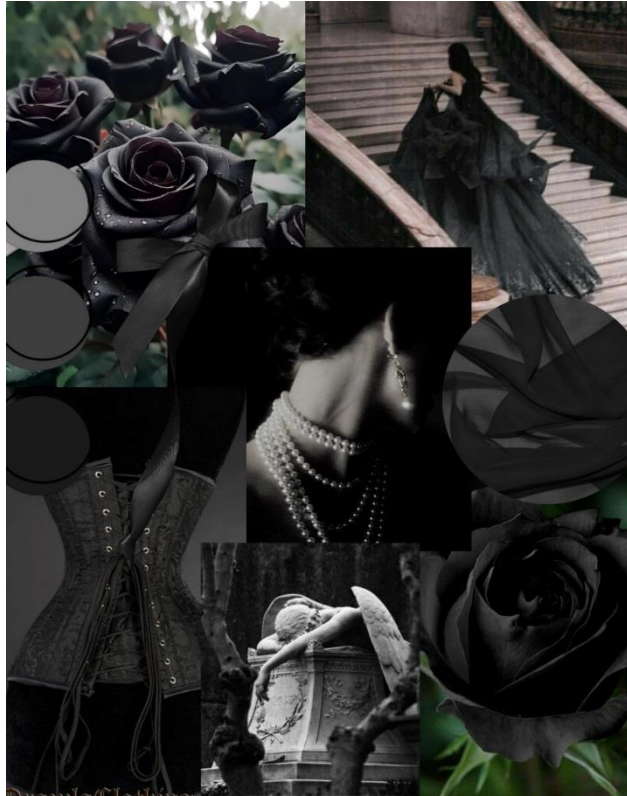

Рис. 2.7 – Колаж творчої ідеї

Роботу над колажем не можна спланувати, це дуже творчий процес, який дає волю фантазії та змушує піддатись внутрішнім відчуттям. Розроблений колаж творчої ідеї передає в собі атмосферу обраного стилю – вікторіанської епохи, та містить в собі джерело натхнення.

2.5. Розробка творчих ескізів моделей колекції. Вибір матеріалів

Виконавши детальний аналіз творчого джерела, його внутрішньої структури утворюються ідеї розробки сучасного силуету, пропорційних відношень та ліній внутрішнього членування форми костюму у вигляді символу – форми творчої колекції. Значення базової форми дуже велике, в її основу закладена структура, що є вихідною для безлічі варіацій та виражає ознаки певного стилю.

Силует – найбільш точна та вичерпна характеристика форми. Якими різноманітними не є варіанти силуетів костюмів, їх можна звести до декількох основних видів: прямий, трапецієвидний, напівприлеглий, прилеглий, овал. Кожна лінія несе своє образно-емоційне навантаження, здійснюючи різні психологічні впливи на сприйняття форми [5]. Якщо прилеглий виріб розширений до низу – такий силует називається «силует Х», в ньому дві трапеції, з'єднані між собою малими основами по лінії талії. Моделі даної колекції побудовані у одній базовій символ – формі, а саме у формі «силует Х». У моделях колекції присутні виточки, рельєфи, що членують форму та дещо змінюють об'єм моделей аби можна було досягти бажаної форми. Ці лінії є конструктивними.

Остаточні ескізи моделей колекції виконано за законами композиції із чітким опрацюванням пластики форми, силуету, застосуванням принципу пропорційності між елементами виробів з використанням особливостей матеріалу – кольору та фактури. Творчі ескізи розроблені за допомогою графічного редактору ibisPaint X та надані в додатку Б рис. Б.1.

Обираючи тканину для майбутнього виробу треба враховувати ряд критеріїв, яким вона повинна відповідати, а також особливості фізіології тіла людини. Так, наприклад, обраний матеріал повинен бути з високою гігроскопічністю та гарною повітропроникністю. Додавання штучних робить матеріали більш міцними та еластичними, та підвищує зносостійкість виробу. Основною тканиною для виготовлення суконь обрано креп «Manila», яка має в складі 70% п/е. Завдяки цьому вона міцна, добре тримає форму та не деформується в процесі експлуатації, легко драпірується. Додатковим матеріалом для виготовлення напівпрозорих рукавів використано шовк Живанши. Тканини поєднані між собою однією кольоровою гамою. Обраний матеріал для корсетів це костюмно-платьяна тканина з вензелями та костюмний мокрий шовк.

Висновки до розділу 2

В другому розділі дипломного проєкту розроблена творча концепція колекції суконь жіночих. Створений художній образ споживача відповідає естетичній гармонійності та функціональній доцільності у системі «костюм-людина-середовище».

Для образу споживача було розроблено фото-колаж що відображає тематику колекції, місце застосування моделей одягу та рід діяльності споживача.

Для створення колекції було використано метод асоціації, аналогії та творчої фантазії. На основі аналізу та відбору фор-ескізів створено художні ескізи. Остаточні ескізи моделей колекції виконано за законами композиції із чітким опрацюванням пластики форми, силуету, застосуванням принципу пропорційності між елементами виробів з використанням особливостей матеріалу – кольору та фактури. Творчі ескізи розроблені за допомогою графічного редактору ibisPaint X.

Спираючись на проведений аналіз, створення суконь в вікторіанському стилі це перспективно, цікаво та дуже творчо. Розроблені моделі одягу стануть чудовим доповненням неперевершеного образу, в якому від споживача неможливо відірвати захопленого погляду. Вікторіанський стиль унікальний та вишуканий, він неодмінно відгукнеться в серці найвибагливішої модниці. Характерна риса вікторіанського стилю - багатошаровість. Тому варто підбирати одяг, у якій безліч рюш, воланів, вишивок та інших додаткових деталей. Чудовим доповненням образу будуть вишукані прикраси, капелюшки, стрічки тощо.

РОЗДІЛ 3

КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

3.1. Вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції

Колекція суконь жіночих розроблена в стриманому чорному кольорі, натхненна вікторіанським стилем, підкреслює жіночність силуету, зі збереженням комфорту споживача. Форма спідниць повторює квітку за рахунок легкої текстури тканин та об'ємних воланів. Корсет, надаючи фігурі вигляд пісочного годинника, візуально повторює собою бутон троянди на тендітному стеблі.

Розробляючи нову сучасну колекцію одягу було застосовано складові елементи її базового (незмінного) та модифікаційного (змінного) просторів [1,11]. Проаналізувавши моделі колекції було визначено елементи, які відносяться до базового та модифікаційного простору. Базовими конструктивними елементами колекції є базова конструкція виробів, силует, кольорова гама та матеріали з яких виконано колекцію. До модифікаційних відноситься моделювання пілочок та спинок шляхом введення членувань, зміни місць розташування декоративних воланів на спідниці, введення декору та зміни ширини та довжини рукава. Рукав вишивний одношовний розширений до низу, зі зборкою по лінії окату, середина та низ рукава зібраний на резинку. Різна довжина рукаву: повна довжина, 3/4, над зап'ястком. На основі цих елементів обрано спосіб формоутворення моделей колекції – конструктивний.

Конструктивний метод формоутворення здійснюється за рахунок членування поверхні одягу на основній деталі та шляхом введення додаткових ліній членування (рельєфів, кокеток, підрізів, виточок) та КДЕ. Вершини виточок завжди спрямовані на найбільш виступаючи ділянки (точки) тіла [31].

Естетичне сприйняття одягу багато в чому визначається посадкою його на фігурі людини, гармонічністю конструкцій всіх її елементів, а також відповідність його пропорцій вимогам моди. Всі ці фактори залежать від вірного розрахунку конструкції форми одягу та точності побудови креслень всіх деталей одягу.

3.2. Виконання композиційно-конструктивного аналізу моделей колекції

Для створення нового виробу необхідно виконати композиційно-конструктивний аналіз моделі за ескізом, надати йому характеристику принципів утворення силуетних, конструктивних і декоративних ліній у цілісну, гармонійну форму [1]. На рис. 3.1 представлено зображення об'ємно-просторової форми моделей суконь жіночих та корсетів колекції у трьох проекціях (вигляд спереду, збоку, ззаду).

Колекція моделей жіночого одягу побудована на стандартній базовій конструкції з нагрудною виточкою та різним моделюванням декоративних елементів. Розробка нової моделі одягу побудована методом, що базується на використанні базових і типових конструкцій одягу. Один з основних принципів моделювання – перенесення нагрудної виточки. Для коректного балансу плечового виробу нагрудну виточку перенесено в пройму рукава.

Аналіз композиційно-конструктивного рішення творчої колекції моделей суконь жіночих та корсетів, оформлено у табл. 3.1.

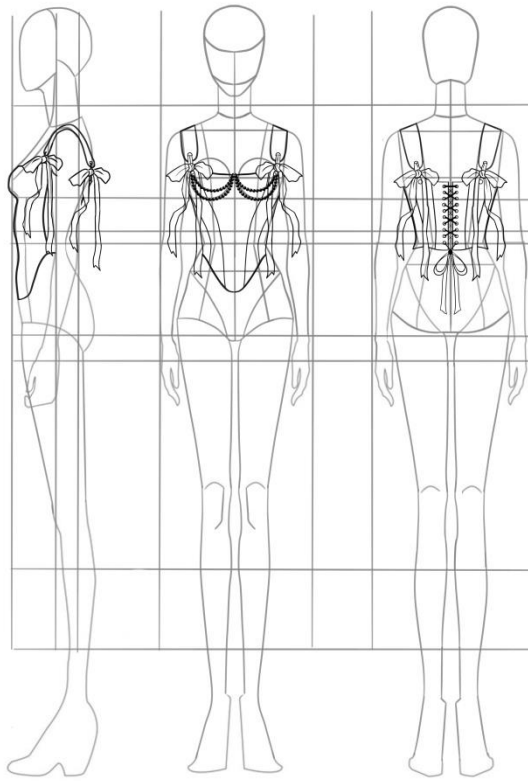
M1

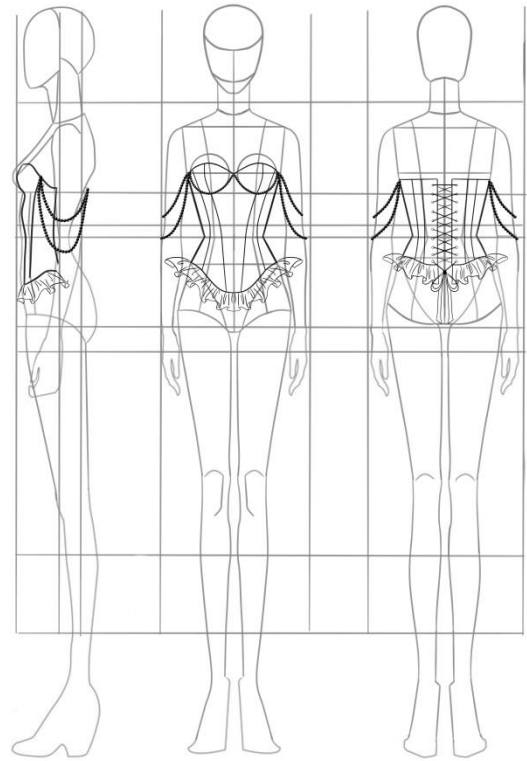
M2

M3

М4

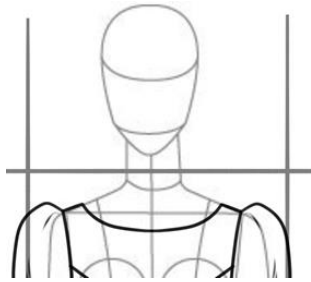

М5

Рис. 3.1 – зображення об'ємно-просторової форми моделей суконь жіночих і корсетів

Таблиця 3.1

Композиційно-конструктивний аналіз моделі суконь жіночих

Назва конструктивного параметру	Характеристика форми ліній, ділянок тощо (описова)	Конструктивний параметр (характеристика, величина прибавки, розширення в см), графічне зображення
1	2	3
1. Силует виробу	M1 – прилеглий M2 – прилеглий M3 – прилеглий M4 – прилеглий M5 –прилеглий	
2. Об'ємна форма виробу: - пілочки; - спинки; - рукава.	M1 – середня M2 – середня M3 – середня M4 – середня M5 – середня	
3. Вид поверхні виробу: - пілочки; - спинки; - рукава.	M1 – гладка M2 – рельєфна M3 – рельєфна M4 – рельєфна M5 – рельєфна	
4. Плечовий пояс - довжина плечової лінії; - хар-р з'єднання рукава з проймою; - форма лінії горловини; - вид і форма коміра	M1 – M3 плечова лінія зменшена; зборка по окату рукава; округла горловина, поглиблена типу «човник»; розмір відсутній M4 – M5 відсутні	M1 – M3 – Длп = 5,0 см M1 – M3 поглиблення горловини пілочки на 3,0 см; спинки – 1,5 см

Продовження таблиці 3.1

1	2	3
5. Грудний пояс - лінія грудей; - пройма	М1 – М3 Форма з нагрудною виточкою, пряме прилягання, середня прибавка пройми	Пг = 1,5 см
6. Корпусний пояс - лінія талії; - лінія стегон	М1 – М3 – Виражена лінія талії, на природньому рівні; лінія стегон вільна за рахунок спідниці М4 – М5 – виражена лінія талії, на природньому рівні	М1 – М3 Пт = 2,0 см Пб = 2,0 см М4 – М5 Пт = 2,0 см Пб = 2,0 см
7. Лінія низу: - довжина виробу(відносно талії, стегон, коліна); - розширення виробу по лінії низу	М1 – М3 – довжина нижче коліна; силует спідниці конусний, розширений до низу	М1 – М3 Дтп + 0,5 см
8. Рукав: - покрій; - довжина. Прибавки до обхватів: - плеча; - зап'ястка	М1 – М3 – вшивний, довгий, розширений М4 – М5 – відсутній	Поп = 12,0 см Поз = 7,0 см
9. Членування виробу	М1 – М3 – вертикальні рельєфи на пілочці, відрізна лінія талії М4 – М5 – вертикальні рельєфи на пілочці та спинці	

1	2	3
10. Застібка	<p>M1 – M3 – застібка блискавка в середньому шві спинки</p> <p>M4 – M5 – корсетна шнурівка середньому шві спинки</p>	
<p>11. Розташування та розміри КДЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пілочка; - спинка; - рукав. 	<p>M1 – на пілочці розташовані нагрудні виточки в боковому шві 6 см від пройми</p> <p>M2 – рельєфи на пілочці</p> <p>M3 – відрізна кокетка по талії пілочки і спинки, зборка по лінії грудей</p> <p>M4 – M5 – вертикальні рельєфи по пілочці та спинці</p>	
12. Розташування та розміри декоративних елементів	<p>M1 – M3 – рюші з мережива</p> <p>M5 – рюші по низу виробу</p>	<p>M1 – ширина рюшів по низу 20,0 см</p> <p>M2 – ширина рюшів по низу 15,0 см, по верху 10,0 см</p> <p>M3 – ширина рюшів по низу 20,0 см, по верху 7,0 см</p> <p>M5 – ширина рюшів по низу 9,0 см</p>

Рис. 3.2 Технічний рисунок сукні жіночої

Опис зовнішнього вигляду сукні жіночої моделі №1 (Базова модель)

Сукня жіноча в вікторіанському стилі, прилеглого силуету, для жінок молодшої вікової групи довжиною до лінії щиколотки, з відрізною лінією талії.

Пілочка з виточками які виходять з лінії пройми та талієвими виточками.

Спинка з середнім швом та талієвими виточками.

Рукав вшивний одношовний довжиною $\frac{3}{4}$, на рівні середини плечової та передпідної частини руки рукав призібрано на еластичну резинку.

Горловина округла поглиблена типу «човник». Зріз горловини оброблено обшивкою.

Потаємна застібка – блискавка розташована в середньому шві спинки.

Низ виробу, воланів та рукавів оброблено швом у підгин з закритим зрізом, за допомогою лапки «равлик» шириною 4мм.

Сукня рекомендується для зростів 164-170, обхват грудей 88-94, I та II повнотних груп.

Рис. 3.3. Технічний рисунок сукні жіночої

Опис зовнішнього вигляду сукні жіночої моделі M2

Сукня жіноча в вікторіанському стилі з крепу чорного кольору, прилеглого силуету, для жінок молодшої вікової групи, довжиною до лінії щиколотки, з відрізною лінією талії.

Пілочка з рельєфом, який проходить через центр опуклості грудей. В рельєф вшито петлі з корсетного шнура.

Спинка з середнім швом та талієвими виточками. Потаємна застібка – блискавка розташована в середньому шві спинки.

Рукав вшивний одношовний розширений, на рівні зап'ястя та середини плечової частини руки рукав призібрано на еластичну резинку.

Горловина округла поглиблена типу «човник». Зріз горловини оброблено обшивкою.

Низ виробу, воланів та рукавів оброблено швом у підгин з закритим зрізом, за допомогою лапки «равлик» шириною 4мм.

Сукня рекомендується для зростів 164-170, обхват грудей 88-94, I та II повнотних груп.

Рис. 3.4. Технічний рисунок сукні жіночої

Опис зовнішнього вигляду сукні жіночої моделі МЗ

Сукня жіноча в вікторіанському стилі з крепу чорного кольору, прилеглого силуету, для жінок молодшої вікової групи, довжиною до лінії щиколотки, з відрізною лінією талії.

Пілочка з відрізною кокеткою по лінії талії та зборками, присутні талієві виточки.

Спинка з середнім швом та відрізною кокеткою по лінії талії, присутні талієві виточки.

Горловина округла поглиблена типу «човник». Зріз горловини оброблено обшивкою.

Потаємна застібка – блискавка розташована в середньому шві спинки.

По низу підкладки настрочено мереживні рюші.

Низ виробу, воланів та рукавів оброблено швом у підгин з закритим зрізом, за допомогою лапки «равлик» шириною 4мм.

Сукня рекомендується для зростів 164-170, обхват грудей 88-94, I та II повнотних груп.

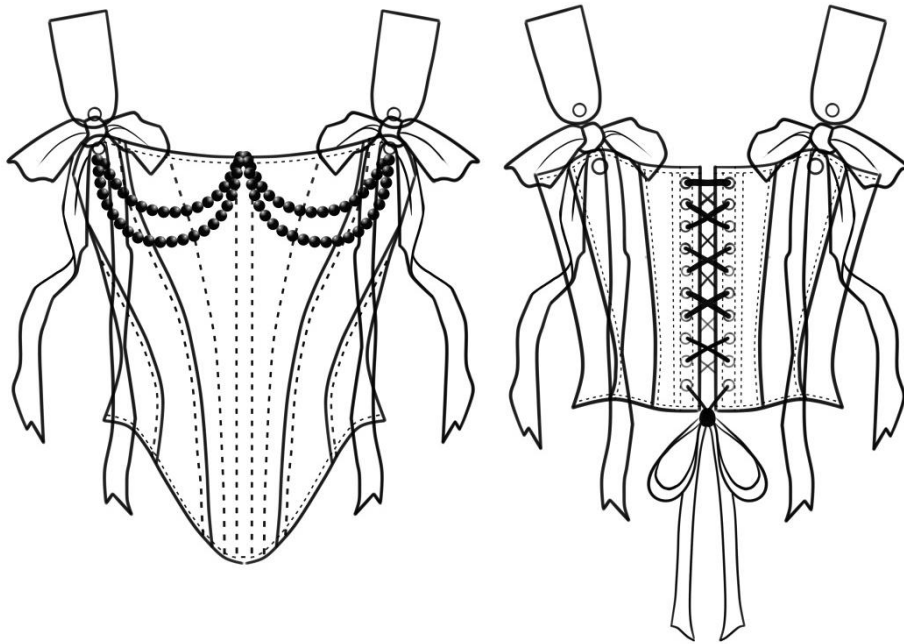

Рис. 3.5 Технічний рисунок корсету жіночого

Опис зовнішнього вигляду корсету жіночого моделі М4

Корсет жіночий прилеглого силуету на підкладці, довжиною до лінії талії, по переду має зауження до центру, розмір утяжки 6 см.

На пілочці виконані два вертикальні рельєфи, вистрочка для кісточок.

На спинці вистрочка для кісточок. В середньому шві спинки з обох сторін шнурівка атласною стрічкою на 10 пробивних люверсів.

Корсет з шлейками, які прив'язуються стрічками.

Низ та верх виробу оброблено бавовняною бейкою.

Корсет декоровано стрічками та знімними чорними намистинами нанизаними на тонку стрічку.

Корсет рекомендується для зростів 164-170, обхват грудей 88-94, I та II повнотних груп .

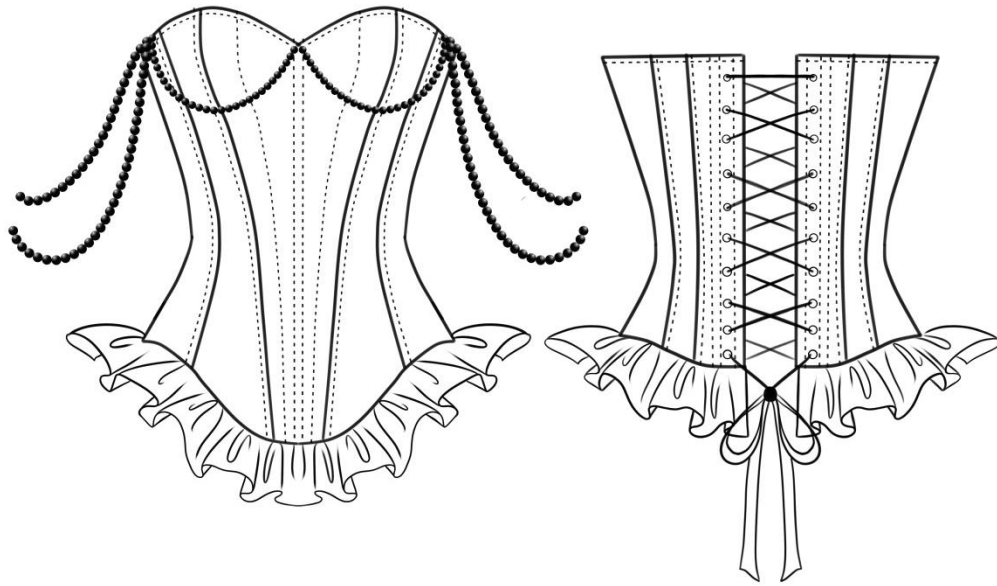

Рис. 3.6 Технічний рисунок корсету жіночого

Опис зовнішнього вигляду корсету жіночого моделі М5

Корсет жіночий прилеглого силуету на підкладці, довжиною до лінії стегон, має утяжку 6 см.

На пілочці виконані чотири вертикальні рельєфи, вистрочка для кісточок.

На спинці чотири вертикальні рельєфи та вистрочка для кісточок. В середньому шві спинки з обох сторін шнурівка атласною стрічкою на 10 пробивних люверсів.

Низ та верх виробу оброблено бавовняною бейкою. Низ корсету оздоблено рюшами.

Корсет декоровано стрічками та знімними чорними намистинами нанизаними на тонку стрічку.

Корсет рекомендується для зростів 164-170, обхват грудей 88-94, I та II повнотних груп.

3.3. Розробка первинних креслень деталей конструкцій моделей колекції

Для побудови конструкції основної моделі жіночої сукні обрано методику «Мюллер та син» [42,43]. Методика в найбільшій мірі враховує особливості фігури, що є важливим при індивідуальному виготовленні виробів. Техніка крою характеризується простотою побудови, мінімальним числом розрахункових формул і дає якісну посадку на фігурі людини.

Методика «Мюллер та син» передбачає проєктування одягу для індивідуальних фігур, розроблена в Німеччині [42]. Для неї характерно використання вимірів фігур, які не використовуються в інших методиках. Суть методики полягає у тому, що після отримання розмірних ознак і розрахунках їх у формулах можна отримати креслення базової конструкції на певну фігуру, можна з легкістю вводити зміни, корегувати і удосконалювати модель. Відмінною особливістю методики «Мюллер та син» є дзеркальне відображення місця розташування спинки і переду на кресленні [43]. У даній методиці використовуються значення повних обхватів і ширини. Принцип побудови конструкції відрізняється від традиційно використовуваних методик.

Система конструювання одягу «Мюллер та син» пропонує нескладні та легкодоступні розрахунки побудови базових конструкцій та моделювання виробу на їх основі.

Величини конструктивних відрізків розраховують за формулами, які включають розмірні ознаки типових фігур з відповідними коефіцієнтами, прибавки, припуски. Ширина базисної сітки плечового виробу визначається згідно з обхватом грудей, а більшість допоміжних розмірних ознак за методикою Мюллера розраховуються залежно від обхвату грудей, наприклад: глибина пройми; висота грудей друга; довжина талії спереду друга; ширина спини; ширина пройми; ширина грудей. Характерною особливістю методики є графічні способи побудови плечових точок спинки і пілочки, нагрудної

виточки. Змінюючи величину припусків за даною методикою можна будувати одяг будь-якого силуету від приталеного до вільного.

Конструювання та моделювання одягу можна робити як в ручному форматі, так і за допомогою автоматизованих комп'ютерних програм. Однією з таких програм є САПР [74]. Це комплекс програм для автоматизації конструкторсько-технологічної підготовки виробництва, а також процесів обліку, планування та управління швейного виробництва. На сьогоднішній день САПР є частиною створення нових моделей одягу. Використання комп'ютерних програм значною мірою спрощує та пришвидшує конструювання та моделювання виробів, створення градації, тощо. В Україні користуються значним попитом програми Clo3D та САПР JULIVI. Компанія САПР JULIVI працює на ринку з 1980-х років, і має широке застосування серед модельєрів, в ательє та великими підприємствами. Програма пропонує безліч модулів для підвищення ефективності роботи конструкторів та технологів.

За допомогою САПР JULIVI побудовано Базову конструкцію сукні жіночої рис. 3.8 та подальші моделювання.

Розмірна характеристика фігури людини необхідна для отримання вихідних даних для побудови креслень деталей одягу [15,30,31]. Для моделей одягу, що виготовляють в індивідуальному виробництві, розмірні ознаки визначають шляхом безпосереднього вимірювання фігури людини . Якщо виріб виготовляється за допомогою комп'ютерних програм, то всі необхідні виміри можна взяти з бази, яка знаходиться в обраній програмі [21]. Для побудови креслення базової та модельної конструкції основної моделі колекції, сукні жіночої необхідні розмірні ознаки фігури замовника, перелік та абсолютні величини яких представлені в табл. 3.2. На пропорційному зображенні базової конструкції сукні жіночої на рис. 3.7, позначено місця лінійних вимірів з табл. 3.2.

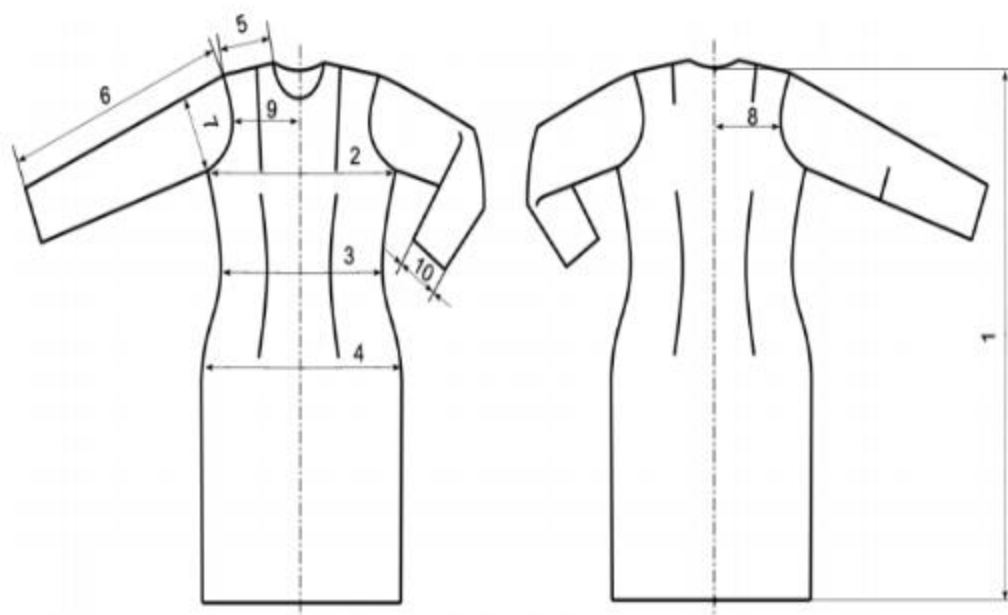

Рис. 3.7 Пропорційне зображення базової конструкції сукні жіночої

Таблиця 3.2.

Розрахунок лінійних вимірів базової конструкції сукні жіночої.

Розмір типової фігури 164-88-94

Позначення виміру на рисунку	Найменування та умовне позначення виміру	Формула, розрахунок, см	Примітки
1	2	3	4
1	Дв Довжина виробу	$Дв = Вб + Пд$	40,2
2	Шл.г Ширина по лінії грудей	$Сг3 + Пг = 44,0 + 4,0$	48,0
3	Шл.т Ширина по лінії талії	$Ст + Пт = 70,0 + 4,0$	74,0
4	Шл.ст Ширина по лінії стегон	$Сб + Псб = 94,0 + 4,0$	98,0

Продовження таблиці 3.2.

1	2	3	4
5	Шп Ширина плеча	Шп = 13,5	-
6	Друк Довжина рукава	Друк = 55,4 + 6,6	62,0
7	Шрук Ширина рукава	Шрук = Оп + Поп = 28,9 + 10,0	38,9
8	1/2 Шс ½ Ширини спинки	1/2Шс = Шс + Пшс = 16,5 + 0,5	18,0
9	1/2Шпер ½ Ширини пілочки	1/2Шпер = Шг + Пшг = 18,5 + 1,5	20,0
10	Шрукн Ширина рукава низу	Оз + 12,0 = 15,8 + 12,0	27,8

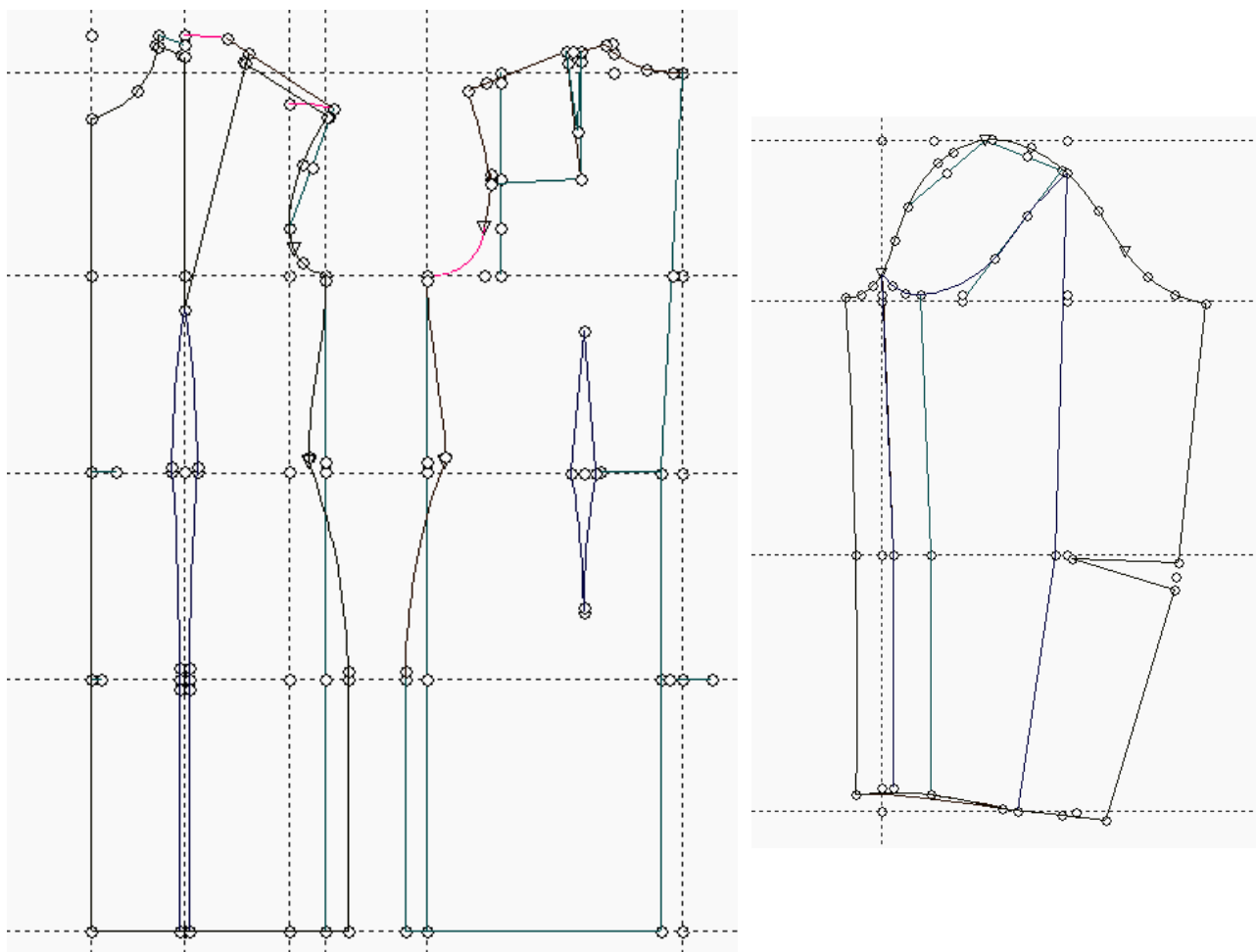

Рис.3.8 Побудова базової конструкції сукні жіночої в САПР JULIVI

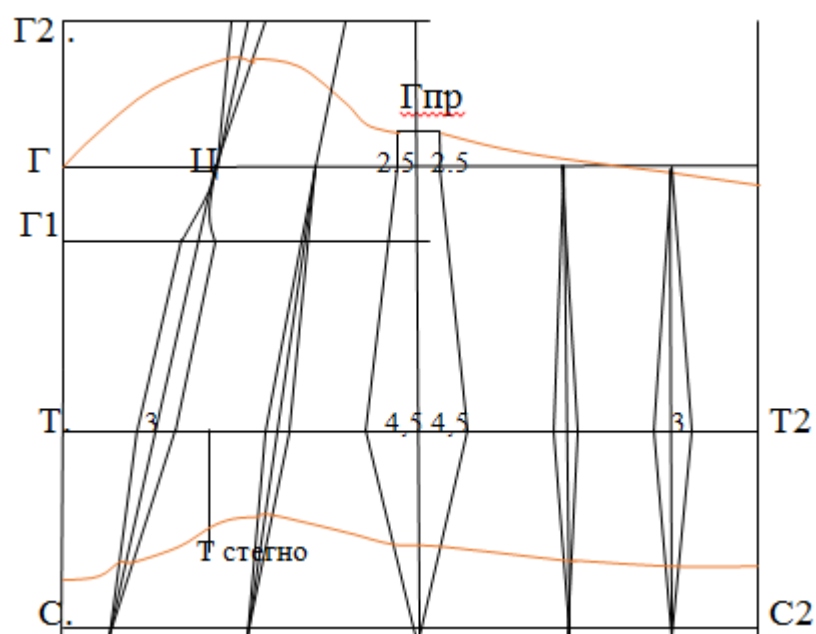

Рис.3.9 Побудова базової конструкції корсету жіночого

Проаналізована відповідність лінійних вимірів розрахункам, передньо-задній, опорний та боковий баланси конструкції, спряження лінії пройми та горловини базової конструкції [1]. Перевірка спряженості лінії пройми та горловини базової конструкції в САПР JULIVI представлена на рис. 3.10. Якість первинного креслення деталей БК та моделювання виробів оцінена за допомогою відшитого макету Моделі №1 (Базова модель), та примірки на манекен. На основі примірки макету внесено зміни в лекала, такі як поглиблення пройми рукава по пілочці та по спинці на 2 см та завуження лінії талії. Примірка макету на манекені представлена в додатку В рис. В.1.

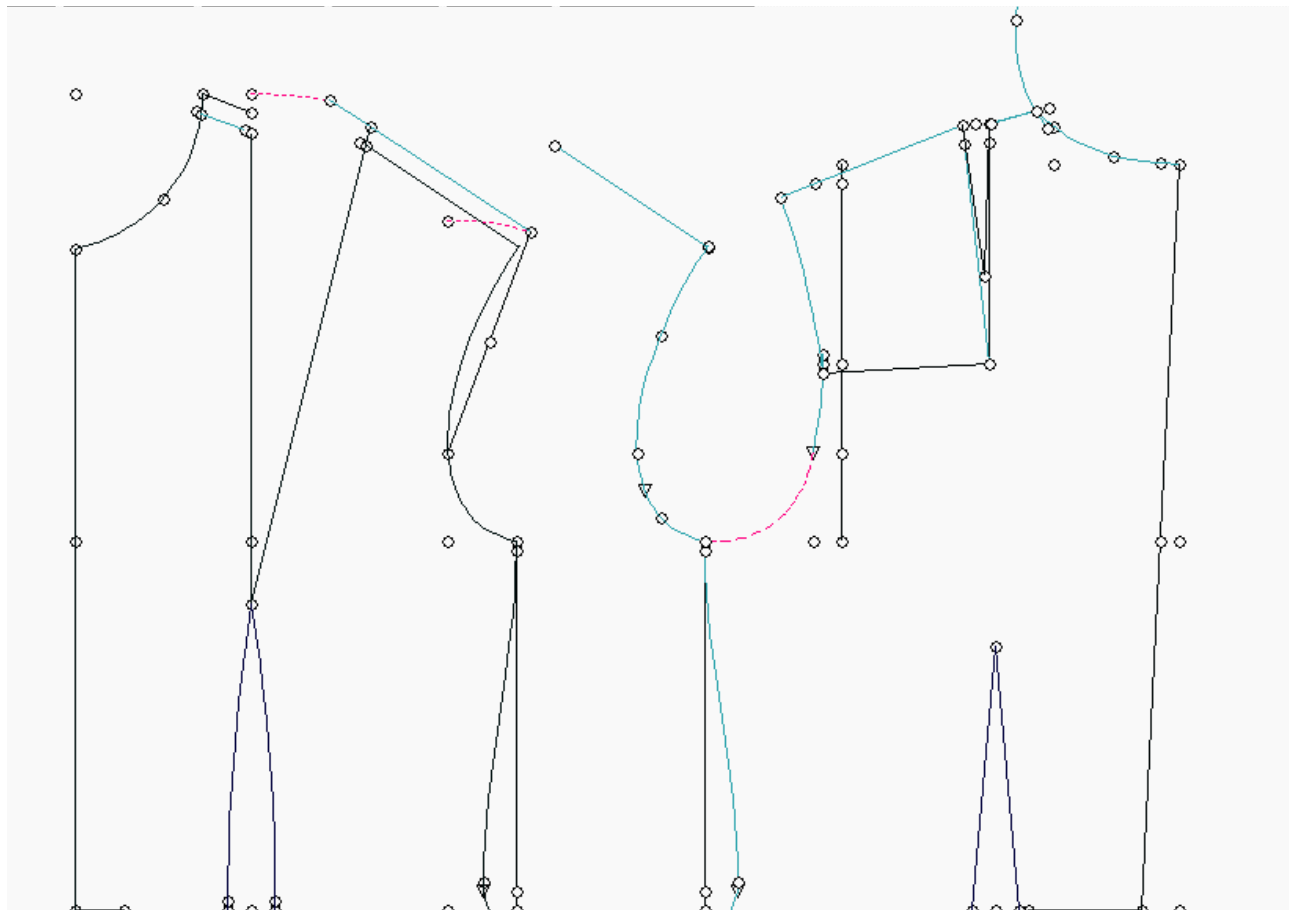

Рис. 3.10 Перевірка спряженості лінії пройми та горловини базової конструкції в САПР JULIVI

Побудову модельної конструкції можливо виконати одним із двох способів моделювання: технічне або макетне.

Технічне моделювання – процес розробки креслення конструкції та зразка швейного виробу по базовій моделі або її графічному зображенню (ескізі) з використанням базової силуетної основи виробу [1,32]. Цей метод конструювання є найбільш точним та забезпечує технологічність конструкції, високу побудову креслень конструкції і всіх деталей виробу. Побудову модельної конструкції виконано застосуванням методу технічного моделювання [32,36]. Виконується на графічному зображенні моделі та базовій конструкції з використанням силуетної основи виробу [1].

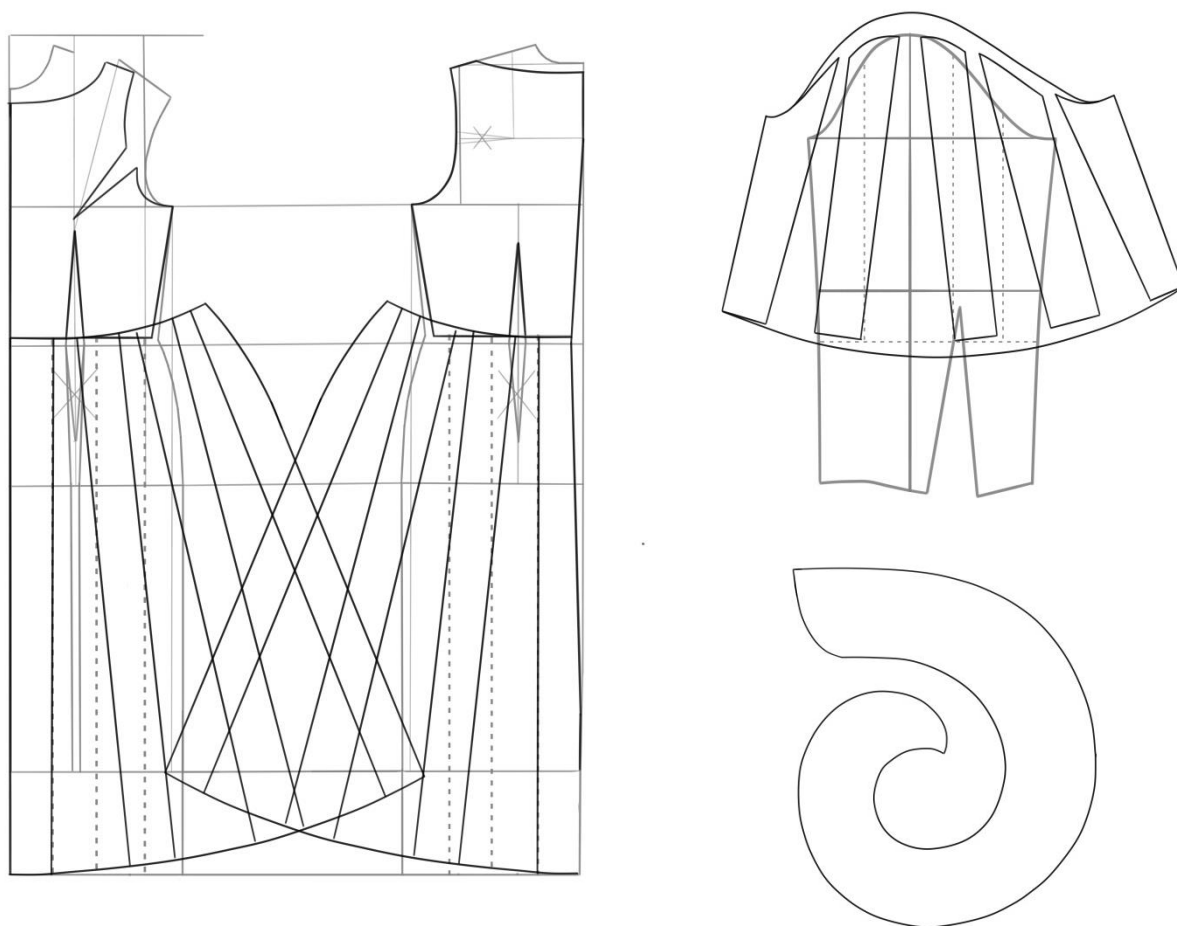

Рис. 3.11 Схема моделювання деталей пілочки, спинки та рукава моделі №1
сукні жіночої в САПР JULIVI

В базовій конструкції моделі №1 сукні жіночої нагрудна виточка перенесена в лінію пройми, талієві виточки залишаються незмінними. Рукав змодельовано паралельно-конічним методом, з рівномірним розширенням до низу та утворенням напуску по окату рукава на 5 см вгору. Довжину рукава скорочено до рівня $3/4$. На рукавах нанесено надсічки на рівнях настрочування еластичної резинки для утворення зборок. Горловину оформлено вирізом типу «човник» для візуального розширення зони декольте та плечей. Спідниця з рівномірним паралельно-конічним розширенням. Волан по низу виробу виконано за допомогою функції «Волан» в САПР JULIVI.

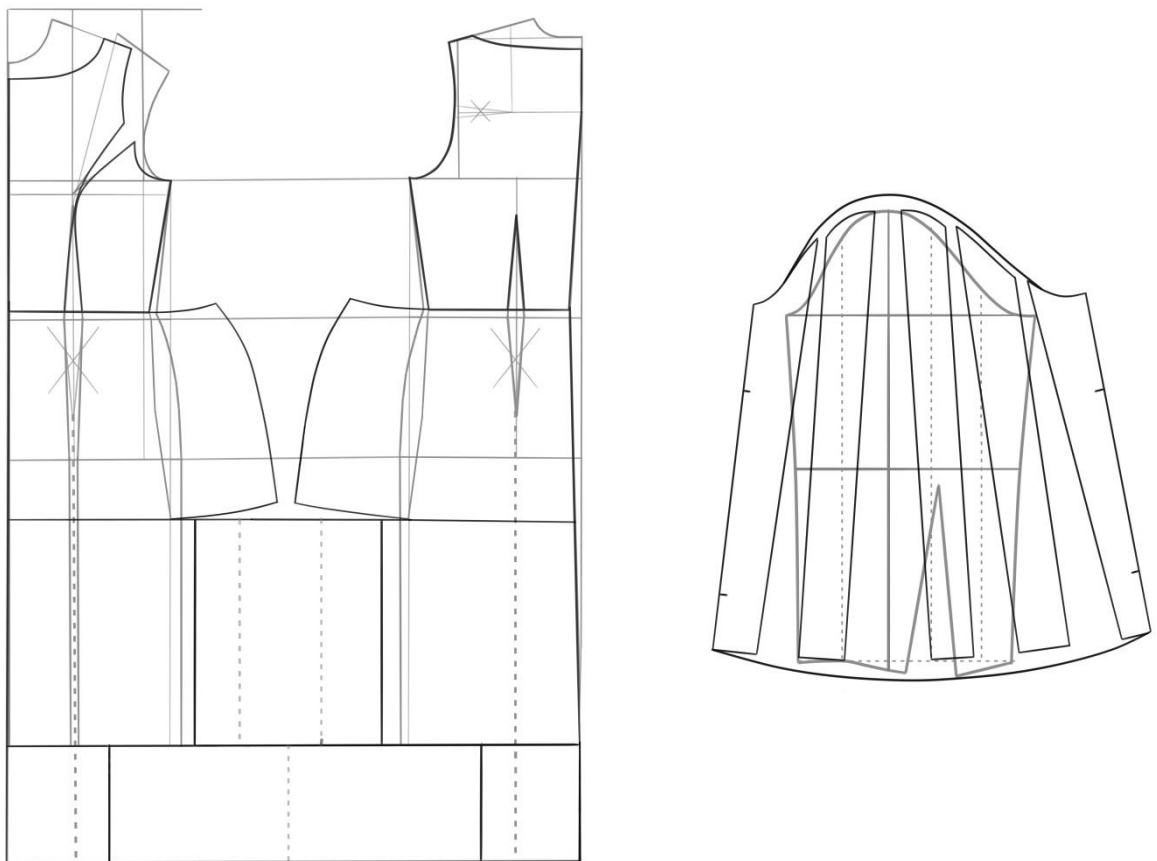

Рис. 3.12 Схема моделювання деталей пілочки, спинки та рукава моделі №2 сукні жіночої в САПР JULIVI

В моделі №2 нагрудна виточка перенесена у рельєф, який проходить через центр опуклості грудей. Рукав змодельовано паралельно-конічним методом, з рівномірним розширенням до низу та утворенням напуску по окату рукава на 5 см вгору. Довжина рукава лишається незмінна, нанесено надсічки ідентично моделі №1. Моделювання спідниці утворено шляхом формування ярусів. Крій воланів по другого ярусу та низу виробу по прямій. Горловина виконана за принципом моделі №1.

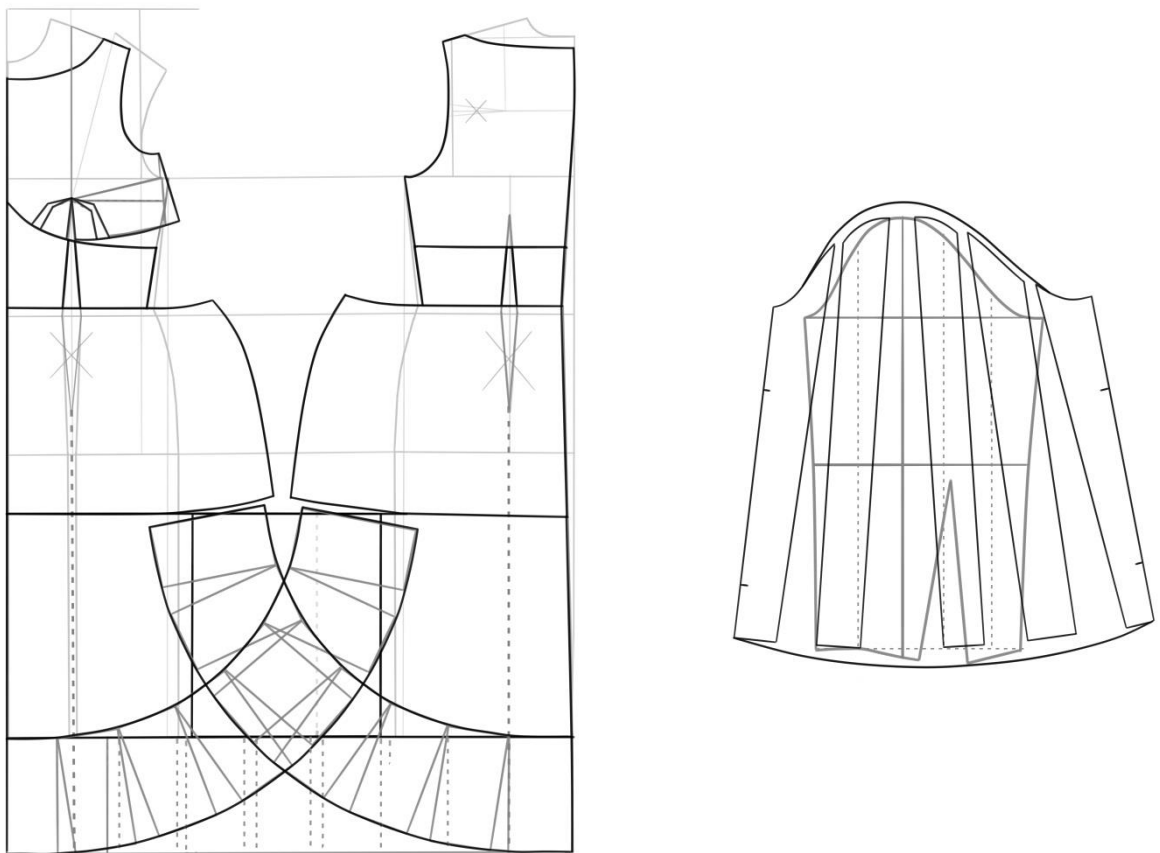

Рис. 3.13 Схема моделювання деталей пілочки, спинки та рукава моделі №3
сукні жіночої в САПР JULIVI

Пілочка моделі №3 моделюється утворенням відрізної кокетки по лінії талії, з двома талієвими виточками, та зборками.

Моделювання рукава не змінне. Волян по низу виробу виконано конічним розширенням. Крій волану другого ярусу по прямій. Горловина виконана за принципом моделі №1.

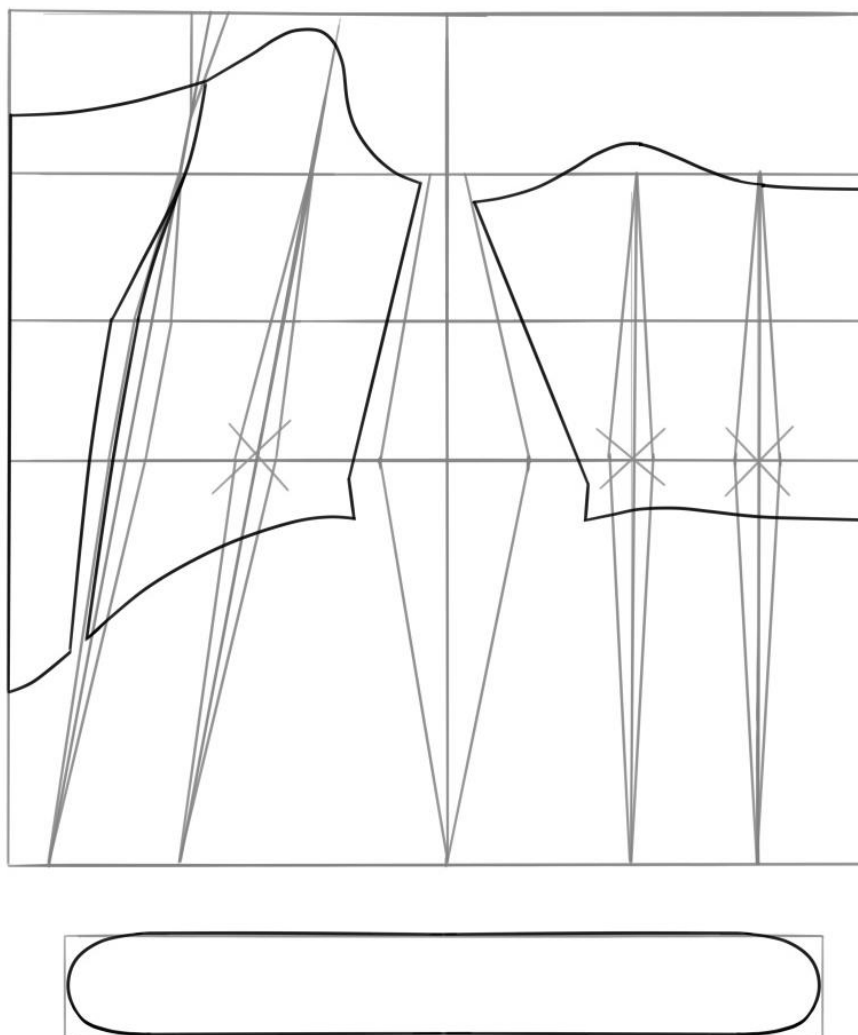

Рис. 3.14 Схема моделювання деталей моделі №4 корсету жіночого

На пілочці корсету одна виточка зміщується в бік, згідно обраному фасону, друга закривається утворюючи одну суцільну деталь. Моделювання спинки корсету жіночого утворюється шляхом закриття двох талієвих виточок. Деталі креслення базової конструкції переводяться на кальку, талієві

виточки закривають, в результаті чого утворюється одне суцільне лекало спинки. Шлейки для корсету викроюються з прямокутника бажаної довжини, який дорівнює обхвату плеча, ширина довільна від 3 до 6 см. Верхній та нижній зрізи корсету виконуються згідно технічного рисунку.

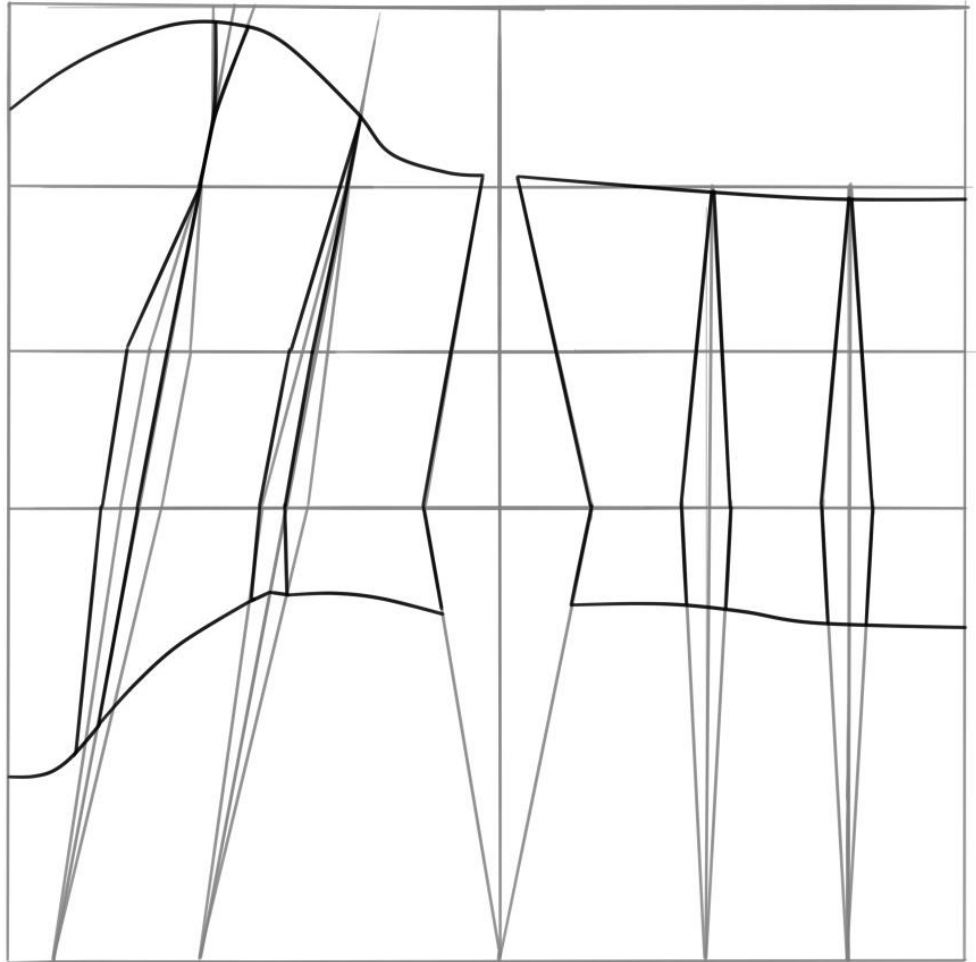

Рис. 3.15 Схема моделювання деталей моделі №5 корсету жіночого

Моделювання пілочки корсету утворюються зміщенням до центру середньої та бокової виточки, для надання візуального звуження. На спинці талієві виточки лишаються незмінними. Низ та верх виробу оформлено згідно технічного рисунку.

3.4. Виготовлення в матеріалі та розробка сценарного образу творчої колекції

Колекція суконь жіночих натхнена вікторіанським стилем, виготовлена з легкої крепової тканини що гарно драпірується в складки та струїться. За допомогою корсетів гарно підкреслюється фігура. Оздобленням корсетів служать стрічки та намистини перлини.

Композиційна виразність костюма передається через: колір, декор, фактуру, елементи графіки. Колір є важливим засобом композиції, здатним підсилити пластичну виразність і тектонічну ясність костюма.

Говорячи про кольорову гамму колекції, варто акцентувати увагу на її наближеності до традиційних відтінків «жалобної» моди вікторіанської доби. Колір це рушійна сила в руках митця. Колір в дизайні здатен викликати суперечливі відчуття, впливає на емоції людини. В колекції застосовані формоутримуючі тканини чорного кольору, які відображають характер та вишуканість джерела натхнення. Чорний креп добре передає глибину кольору, а прозорий шовк додає легкості та вишуканості.

Обрані аксесуари такі як банти, стрічки, прикраси на шию чорних перлин, сережки, підкреслюють жіночність та доповнюють унікальний образ. Деталлю яка приковує погляд виступає масивна вінтажна брошка-шпилька – камея. Камея – прикраса виконана в техніці опуклого рельєфу із зображенням прекрасної незнайомки. Така брошка-шпилька додасть в образ нотки аристократизму та ніжності, та обов'язково стане родзинкою вбрання. У вечірніх стилізаціях варто надіти напівпрозорі вечірні рукавички.

Завершенню образу надасть елегантна зачіска, яка підкреслить красу та вишуканість споживача. Основою зачісок можуть бути локони, різних форм та розмірів, які заплетені або недбало спадають на плечі. В додатку Г показано колажі рекомендованих зачісок, аксесуарів та макіяжу.

3.5. Розробка лекал однієї з моделей колекції сукні жіночої

Лекала деталей виробу – кінцева мета конструювання. Креслення лекал деталей крою – технічний документ, який визначає конструкцію, форму та розміри деталей, технічні умови на їх розробку та розкрій [24,36].

Розробку робочих креслень лекал деталей виробу виконують у встановленій послідовності: перевірка креслень конструкції; винесення уточнень, які враховують усадку тканини; копіювання креслень деталей; розробка контурів лекал з урахуванням технічної обробки; оформлення робочих креслень лекал деталей одягу; побудова робочих креслень лекал допоміжних деталей і лекал [1,24,31].

При перевірці креслення конструкції контролюється спряженість ліній по спряжених зрізах, місця розташування контрольних знаків (надсічок), довжини монтованих зрізів деталей. Для виготовлення лекал креслення деталей копіюють, контури лекал розробляють з урахуванням товщина і осипання тканини, конфігурація зрізу, технологічної обробки і в відповідності з конструкцією шва.

На кожному з остаточних лекал позначають основні маркувальні дані: найменування виробу, номер моделі, найменування деталі та кількість деталей крою, вид матеріалу (верх, оздоблювальний, прокладковий), розмір, зріст, повнота групи фігури, напрямок поздовжньої нитки тканини, припуски на шви та підгини, допустимі відхилення, місця виточок, місця розташування посадки, зборки, лінії розмітки виточок, складок, кишень; позначають контрольні надсічки для з'єднання основних деталей, петель, гудзиків [1,31].

Оформлення остаточних лекал базової моделі виконується шляхом уточнення первинних креслень деталей конструкції моделі колекції після перевірки їх в макеті. Специфікація деталей крою є невід'ємною частиною робочої документації. Оформлені лекала моделі №1 представлено на рис. 3.16 які розроблено за допомогою САПР JULIVІ. В додатку Д показано остаточні лекала моделей №2 і №3, на рис. Д.1 та Д.2.

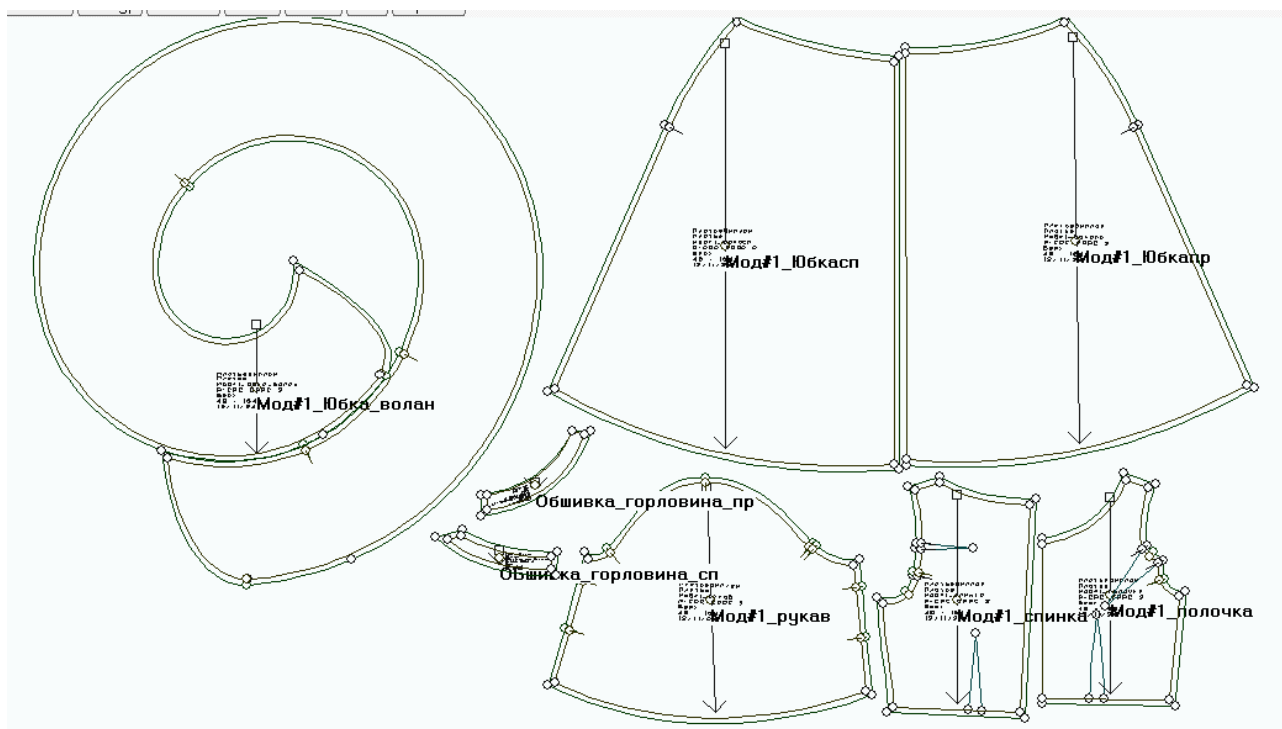

Рис. 3.16 Остаточні лекала моделі № 1 сукні жіночої в САІР JULIV1

Рис. 3.17 Оформлення специфікації в САІР JULIV1 моделі жіночої сукні

Специфікація лекал моделі сукні жіночої (Базова модель)

№	Ім'я лекала	Кількість
1	Пілочка	1
2	Спинка	2
3	Рукав	2
4	Юбка перед	1
5	Юбка спинка	2
6	Обшивка переду горловини	1
7	Обшивка спинки горловини	2
8	Волан	2
	Всього лекал	8
	Всього деталей класа	13

Результатом роботи над підрозділом є розроблені остаточні лекала суконь та корсетів жіночих. Сукня моделі М1 буде складатись з 8 лекал та 12 деталей з основної тканини.

Висновки до розділу 3

В третьому розділі дипломного проєкту розглянуто вибір способу розробки об'ємно-просторової форми моделей колекції, виконано композиційно-конструктивний аналіз моделей колекції. Колекція суконь жіночих розроблена в стриманому чорному кольорі, натхненна вікторіанським стилем, підкреслює жіночність силуету, зі збереженням комфорту споживача. Колекція моделей жіночого одягу побудована на стандартній базовій конструкції з нагрудною виточкою та різним моделюванням декоративних елементів.

Розроблено технічні рисунки моделей суконь жіночих та корсетів, виконано опис зовнішнього вигляду суконь жіночих та корсетів. Для побудови конструкції основної моделі жіночої сукні обрано методику «Мюллер та син». Методика в найбільшій мірі враховує особливості фігури, що є важливим при індивідуальному виготовленні виробів. За допомогою САПР JULIVI побудовано Базову конструкцію сукні жіночої та подальші моделювання. Виконано розробку лекал моделей колекції суконь жіночих та корсетів. Розроблена модель сукні є актуальною у цьому сезоні, відображає останні тенденції і напрямки моди, є цікавою по композиційному і конструктивному вирішеннях. Колекція суконь жіночих натхнена вікторіанським стилем, виготовлена з легкої крепової тканини що гарно драпірується в складки та струїться. За допомогою корсетів гарно підкреслюється фігура. Оздобленням корсетів служать стрічки та намистини перлини.

РОЗДІЛ 4

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

4.1. Обґрунтування параметрів виготовлення моделі сукні жіночої

Для виготовлення колекції суконь жіночих було обрано основний та підкладковий матеріали. Сукні виготовлено з крепу який має 30% віскози та 70% п/е. Додатковою тканиною для рукавів обрано більш прозору та легку тканину – шовк Живанши, який має в складі 30% віскози та 70% ацетату. Підкладка використана лише на низ виробу. Для неї обрано натуральну тканину – батист віскозний, в складі якого 100% віскоза [77]. Детальна характеристика текстильних матеріалів верху та підкладки сукні жіночої представлено в таблиці 4.1. Для проектованого виробу сукні жіночої, в якості прокладкового клейового матеріалу обрано дублерин еластичний, для дублювання обшивки горловини.

Для виготовлення корсетів обрано основний та підкладковий матеріали. В якості матеріалу верху виступає декілька тканин – костюмно-платяна тканина з вензелями, та костюмний мокрий шовк. Обрані тканини добре поєднуються між собою за допомогою чорного кольору. При виборі тканини для виготовлення корсетного виробу, необхідно враховувати наскільки якісна тканина, від цього залежить довговічність виробу [76]. Підкладкою для корсетів слугує батист віскозний – натуральна тканина, з 100% бавовни, максимально приємна до тіла.

Для надання корсетному виробу необхідної форми використовують прокладочні тканини з клейовим покриттям [78]. Вони запобігають деформації найбільш відповідних ділянок при виготовленні, і забезпечують збереження цієї форми в процесі експлуатації. Від вибору матеріалів залежить, наскільки жорстким буде корсет та яку утяжку він витримає. За потреби можна використати декілька шарів дублюючих матеріалів [76].

Таблиця 4.1

Характеристика текстильних матеріалів верху та підкладки сукні жіночої та корсета.

Назва матеріалу	Умове позначення	Оформлення, оброблення	Переплетення	Вміст складників сировинного складу, %	Символи догляду			
					хімічне вищипання	Прання	Прасування	Відбілювання
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Для сукні								
Креп «Manila»	1538	Гладкофарбована	Крепове	30% віскози та 70% п/е				
Шовк Живанши	7142	Гладкофарбована	Полотнянє	30% віскози та 70% ацетату				
Батист віскозний	123600	Гладкофарбована	Полотнянє	VI, 100				
Для корсету								
Костюмно-платяна тканина	0819	З вензелями	Полотнянє	70% п/е, 26% ацет. шовк, 4% еластин				
Костюмний мокрий шовк	25418	Гладкофарбована	Полотнянє	100% п/е				

Продовження таблиці 4.1

Лінійна густина ниток, текс		Число ниток на 100 мм		Ширин а, см	Поверх нева густин а, г/м2	Вартіст ь, грн
основа (довжина)	уток (ширина)	основа (довжині)	уток (ширина)			
10	11	12	13	14	15	16
Для сукні						
22 х 2	22 х 2	297	315	155	160	240
22 х 2	22 х 2	296	256	145	-	220
22 х 2	22 х 2	296	255	140	77	189
Для корсету						
19,2 х 2	19,2 х 2	500	315	175	-	361
19,2 х 2	18,5 х 2	296	216	146	138	165

Таблиця 4.2

Характеристика швацьких ниток для виготовлення сукні жіночої та корсета.

Назва	Умовне позначе ння	Лінійна густина, текс	Розривальне зусилля, сН	Вид пакування, довжина намотки, м	Призначення
1	2	3	4	5	6
Guterm ann Mara № 120	2111	25	821	1000	Нитка Mara підходить для всіх швейних автоматичних машин, оверлоків та для ручного шиття для роботи з тонкими тканинами

Таблиця 4.3

Характеристика клейових прокладкових матеріалів для виготовлення сукні жіночої та корсету

Назва клейового матеріалу (фірма-виробник)	Ширина, см	Поверхнева густина, г/м ²	Вид клейового покриття	Температура плавлення, Тпл, °С	Щільність покриття, Кр/см ²	Колір	Сировинний склад, %	Область застосування
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Бязь клейова	110	117	ПА	170	-	Чорний	Бавовна 100%	Дублювання деталей верху корсету, надання жорсткої форми деталям крою
Дублер ин трикота жний	150	65	-	138	-	Чорний	Поліестер 100%	Дублювання деталей підкладки корсету
Дублер ин еластич ний	150	42	ПА	125	52	Чорний	Нейлон 50%, поліестер 50%	Обшивка горловини

Швейні процеси з'єднання деталей – це з'єднання деталей стібками. Стібкок – елемент ниткової строчки між двома проколами, який повторюється, і є закінченим переплетенням ниток на матеріалі [16,45]. Залежно від кількості ниток і виду їх переплетення стібки поділяють на прості і складні; за

структурою – на ланцюгові та човникові; за способом проколу – на потайні і наскрізні [45].

Строчка – це ряд послідовно з'єднаних стібків. Строчки поділяються: за способом виконання – машинні та ручні, за призначенням – з'єднувальні, оздоблювальні, обметувальні, обшивальні, фастригувальні, стьобальні [45].

На рисунку 4.1 та 4.2 зображено технічні рисунки базової сукні жіночої та корсету із зазначенням типів стібків. На основі цих рисунків сформовано таблицю 4.4 з вимогами до з'єднання та обладнання для виготовлення виробу.

У швейній промисловості під час виконання різноманітних операцій використовуються спеціалізовані швейні машини. Застосовуються автоматизовані машини, машини-напіваавтомати, роботи та агрегати. Швейне обладнання нових поколінь це комп'ютерна техніка. Для розкрою тканини в промисловому виробництві застосовують лазерний промінь.

Обробка деталей об'єкту проектування, жіночої сукні в умовах індивідуального виробництва виконується на швейній машині Janome QDC 630 [79] з комп'ютерним управлінням і пакетом опцій для професійного шиття.

Одноголкова машина для шиття всіх видів тканини (від найтоншого шифону до щільного джинса або шкіри в кілька складень). Для комфортної роботи, передбачений вбудований нитковтягувач, функція шиття без педалі, електронний реверс, автоматична обрізка ниток, човник горизонтального розташування з контролем якості строчки, система стабілізації зусилля проколу тканини, 3 рівня підйому лапки, регулятор тиску лапки, багатосегментний посилений транспортер просування [79].

Для виготовлення корсетних виробів було застосовано прямострочну промислову 1-голкову швейну машину човникового стібка MAQI 9520DP-QB [79]. Ця машина ідеально підходить для зшивання виробу. Комп'ютерний дисплей дозволяє регулювати швидкість та довжину стібка. Технічна характеристика швейного обладнання представлена в таблиці 4.7.

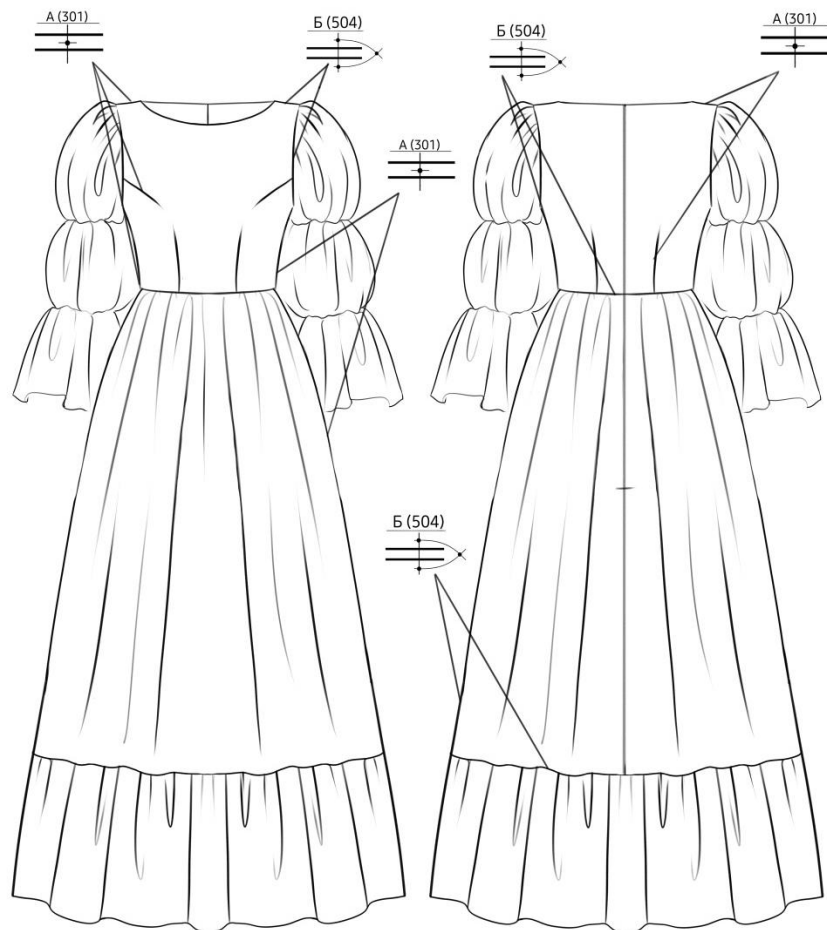

Рис. 4.1 Зображення базової сукні жіночої із зазначенням типів стібків

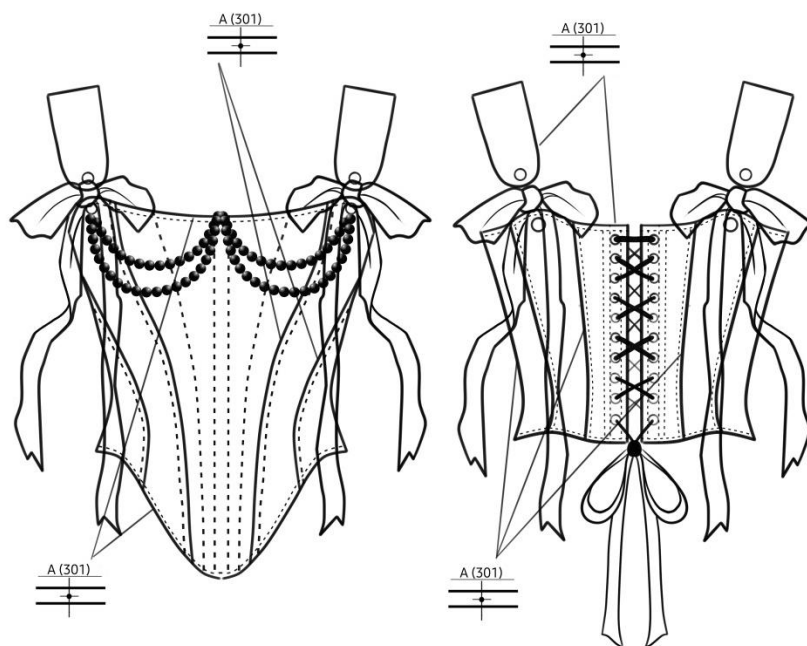

Рис. 4.2 Зображення корсету жіночого із зазначенням типів стібків

Таблиця 4.4

Вимоги до з'єднання та обладнання для виготовлення виробу

Технологічні вимоги	Технічні ознаки обладнання
1	2
Ниткове з'єднання А	
1. Найменування операції: обробка плечових, бокових швів	1. Призначення машини: Універсальна спеціальна
2. Асортимент матеріалів, що обробляються: креп «Manila», шовк Живанши, батист віскозний, дублюючий матеріал	2. Вид стібка, геометрія та параметри строчки: 301 – двохниткова пряма човникова строчка, величина стібка 3 мм
3. Тип стібка, параметри строчки: 301 - двониткова пряма човникова строчка; 3,5 стібка в 1 см	3. Вид з'єднання матеріалів (код шву) 1.01.01/ 301
4. Вид строчки: безпосадочна строчка	4. Механізм переміщення матеріалу: диференційний нижній транспортер
5. Припустимі відхилення по ширині шву: $\pm 0,2$	5. Автоматизація допоміжних операцій: підйом лапки, виконання закріпки
6. Форма закріпки: подвійна закріпка	6. Продуктивність машини: середня
7. Кількість шарів та товщина матеріалу: середня товщина матеріалу (основної тканини – 2 шари; підкладкової тканини – 2 шари, оздоблювальної тканини – 1 шар, клейової – 1 шар)	7. Можливість використання Плечові зрізи, зрізи талії

Продовження таблиці 4.4

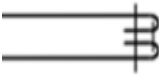
1	2
8. Наявність потовщених ділянок: в області плечових швів, по лінії талії	8. Рівень якості виконання операцій: Високий
9. Продуктивність обладнання: середня	
10. Обрізання зрізів: обрізання ножом	
11. Автоматизація допоміжних операцій: підйом лапки, виконання закріпки, зупинка голки в крайньому верхньому положенні	
12. Автоматизоване укладання деталей, що обробляються: відсутнє	
Ниткове з'єднання Б	
1. Найменування операції: Обметування зрізів деталей	1. Призначення машини: Універсальна спеціальна
2. Асортимент матеріалів, що обробляються: креп «Manila», шовк Живанши, батист віскозний, дублюючий матеріал	2. Вид стібка, геометрія та параметри строчки: 504 – трьохнитковий зшивально-обметувальний ланцюговий, величина стібка 3 мм
3. Тип стібка, параметри строчки: 301 - двониткова пряма човникова строчка; 3,5 стібка в 1 см	3. Вид з'єднання матеріалів (код шву) 1.01.01/ 301
4. Вид строчки: безпосадочна строчка	4. Механізм переміщення матеріалу: Нижній транспортер

Продовження таблиці 4.4

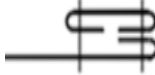
1	2
5. Припустимі відхилення по ширині шву: $\pm 0,2$	
6. Форма закріпки: без закріпки	6. Продуктивність машини: середня
7. Кількість шарів та товщина матеріалу: середня товщина матеріалу (основної тканини – 2 шари, підкладочної – 2 шари)	7. Можливість використання Плечові зрізи, зрізи талії
8. Наявність потовщених ділянок: в області плечових швів, лінія талії	8. Рівень якості виконання операцій: Високий
9. Продуктивність обладнання: середня	
10. Обрізання зрізів: обрізає ножом	
11. Автоматизація допоміжних операцій: відсутнє	
12. Автоматизоване укладання деталей, що обробляються: відсутнє	

Таблиця 4.5

Параметри ниткових з'єднань для виготовлення базової моделі сукні жіночої та корсету.

Найменування шва (ДСТУ ISO 4916:2005)	Кодове позначення шва ДСТУ ISO 4916:2005)	Найменування технологічної операції, де застосовується шов	Кількість стібків на 10 мм строчки	Ширина шва, мм	Вид та умовний номер ниток	Графічне або умовне зображення шва (ДСТУ ISO 4916:2005)
1	2	3	4	5	6	7
Ниткові з'єднання при виготовленні сукні						
Зшивний з запрасова ними зрізами	1.01.01	Зшивання бокових, плечових зрізів, обробка виточок	3,0- 4,0	10	Gutermann Mara № 120	
Обмету- вальний	1.01.02	Обметування зрізів	3,0- 4,0	10	Gutermann Mara № 120	
Обшив- ний	1.06.01	Обшивання горловини та пройм	3,0- 4,0	10	Gutermann Mara № 120	
Ниткові з'єднання при виготовленні корсету						
Зшивний	1.01.01	Зшивання зрізів	3,0- 3.5	10	Gutermann Mara № 120	

Продовження таблиці 4.5

1	2	3	4	5	6	7
Обкантивальний із закритими зрізами	3.05.06	Обкантивання верхнього і нижнього зрізу	3,0-3,5	10	Gutermann Mara № 120	
Настрочний	7.32.0	Настрочування тунелей на корсет	3,0	10	Gutermann Mara № 120	
Накладний шов із двома закритими зрізами	2.05.02	Зшивання зрізів	3,0	10	Gutermann Mara № 120	

Таблиця 4.6

Характеристика обладнання для дублювання деталей

Обладнання, фірма	Ширина тасьми, мм	Напруга, В	Споживча потужність, кВт	Швидкість руху тасьми, м/хв	Тиск, кг/см ²	Температура нагріву робочого органу оС	Час дублювання, с	Габарити, мм
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Праска TDA2329 Bosch	-	220	4,2/3	-	0-18	До 150	30	28.1х 12.4х 13.8
Парогенератор Silber Super mini	-	220	-	-	2,5	До 140	30	290 х 350 х 400

Таблиця 4.7

Характеристика універсальних та спеціальних швейних машин

Клас (марка), фірма-виробник, країна	Технологічне призначення	Кодове позначення стібка (ДСТУ ISO 4916 : 2005)	Максимальна частота обертання головного валу, кв	Максимальна довжина стібка, мм	Максимальна товщина матеріалу під лапкою, мм	Додаткові відомості (тип механізму переміщення матеріалу, робочі органи, додаткові функції)
1	2	3	4	5	6	7
Janome QDC 630	Зшиван ня всіх видів тканин	301	820	5 мм	6мм/13 мм	400 швейних програм, шиття подвійною голкою
Зшивально - обметувальн а машина Jaguar HQ- 082DW	Обробка крайово го зрізу		1300	5 мм	6мм/13 мм	Оверлочні строчки, роликові, імітація розпошивочних швів
Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB	Зшиван ня всіх видів тканин	301		5 мм	6мм/13 мм	Прямострочна одноголова промислова швейна машина

Режими обробки матеріалів, які використовуються для виготовлення швейних виробів поділяють на швейні процеси (ниткові), дублювання прокладкових матеріалів (клейові з'єднання) та режими волого-теплової обробки (ВТО) [1,18,12]. Волого-теплова обробка займає значне місце в процесі виготовлення плечового одягу. За допомогою виконання волого-теплової обробки виробу надають потрібну об'ємну форму, розпрасовують або запрасовують шви, виточки, складки, стоншуються краї низу, усувають місцеві заломы на тканині і т. д.

Процеси волого-теплової обробки розділяють на прасування, пресування і відпарювання. Прасування включає розпрасування, запрасування, припрасування, спрасування і відтягування [1]. Основним обладнанням волого-теплових робіт є праски, преси з різними подушками, відпарювачі і пароповітряні манекени.

Процес волого-теплової обробки жіночої сукні виконується із застосуванням праски з паром Bosch TDA2329 [80]. Праска ергономічна з функцією відпарювання, що дозволяє ідеально розрівняти навіть найскладніші складки тканини, відмінно випрасувати окат рукава. Потужність 2300 Вт, що цілком достатньо, щоб створювати постійний пар на рівні 22 г/хв або паровий удар на рівні 70 г/хв., обсягу резервуара на 220 мл вистачить для тривалої роботи без додаткового доливання холодної води. Характеристику обладнання для ВТО представлено в таблиці 4.8.

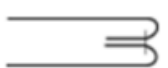
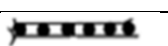
Таблиця 4.8

Характеристика обладнання для ВТО

Найменування та марка обладнання, фірма	Технологічне призначення	Маса кг	Технічні параметри					Додатков і відомості	
			Тиск пари МПа	Спосіб нагрівання я подушок		Витрати пари, кг/год	Наявність системи охолодження	Тип подушок	Спосіб отримання пари
				Електричний	Паровий				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bosch TDA2329	Для розпрасування швів	1	0,8	+	+	-	так	-	Водний
Silter Super mini Туреччина	Для розпрасування швів, дублювання	8,5	2,5	-	-	0,7	так	-	Водний

Таблиця 4.9

Параметри ВТО для виготовлення моделі № 1 сукні жіночої та корсету

Найменування технологічної операції (ГОСТ 2162-93)	Найменування тканини, умовне позначення	Тип обладнання	Температура нагріву подушок Твп/Тпн,	Зволоження, W, %	Тиск пари, Р, МПа	Час обробки, с				Графічне або умовне зображення операцій
						Пропарювання	Пресування	Охолодження	Сумарний	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розпрасування	Креп , шовк	TDA2 329 Bosch	180		0,3	3	10		-	
Запрасування	Креп , шовк	TDA2 329 Bosch	180		0,3	3	10		-	
Припрасування	Креп , шовк	TDA2 329 Bosch			1,0	2	8		-	
Дублювання	Креп , шовк	TDA2 329 Bosch			0,3	3	10		-	
ВТО корсету жіночого										
Запрасування	Костюмний мокрий шовк	Silter Super mini	180		0,3	3			-	
Дублювання	Костюмний мокрий шовк	Silter Super mini	180		0,3	3			-	

Продовження таблиці 4.9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Припрасування	Костюмний мокрый шовк	Silte Super mini	180		1,0	2	8	-	

Загальний вигляд готового виробу залежить від правильно проведеного та підбраного ряду технологічних операцій. Для якісного виконання операцій ВТО рекомендовано застосування сучасного обладнання.

4.2. Розробка технологічної послідовності обробки моделі сукні жіночої

Таблиця 4.10

Технологічна послідовність обробки моделі № 1 сукні жіночої

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Перевірка якості деталей крою	Р	2	60	Лекало, крейда
	Всього			60	
Заготівельні операції					
2	Дублювання обшивки горловини переду	П	3	60	Праска TDA2329 Bosch
3	Дублювання обшивки горловини спинки	П	3	60	Праска TDA2329 Bosch

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
4	Зшивання плечових зрізів обшивок	М	3	60	Janome QDC 630
5	Обметування обшивок	С	3	95	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
6	Настрочування еластичної тасьми на рукава по наміченим лініям	М	3	460	Janome QDC 630
	Всього			735	
Монтажні операції					
7	Зшивання нагрудних виточок по переду	М	3	35	Janome QDC 630
8	Запрасування нагрудних виточок	П	3	55	Праска TDA2329 Bosch
9	Зшивання талієвих виточок переду	М	3	35	Janome QDC 630
10	Запрасування талієвих виточок переду	П	3	55	Праска TDA2329 Bosch
11	Зшивання талієвих виточок спинки	М	3	65	Janome QDC 630
12	Запрасування талієвих виточок спинки	П	3	30	Праска TDA2329 Bosch
13	Зшивання бокових зрізів	М	3	120	Janome QDC 630
14	Обметування бокових зрізів	С	3	112	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
15	Запрасування бокових зрізів	П	3	85	Праска TDA2329 Bosch
16	Зшивання плечових зрізів	М	3	60	Janome QDC 630
17	Обметування плечових зрізів	С	3	65	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
18	Розпрасування плечових зрізів	П	3	45	Праска TDA2329 Bosch
19	Застрочування припуску низу рукавів	М	3	240	Janome QDC 630
20	Зшивання бокових зрізів рукавів	М	3	120	Janome QDC 630
21	Обметування бокових зрізів рукавів	С	3	120	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
22	Запрасування бокових зрізів рукавів	П	3	65	Праска TDA2329 Bosch
23	Застрочування припуску низу волану	М	3	350	Janome QDC 630
24	Зшивання бічних зрізів волану	М	3	60	Janome QDC 630
25	Запрасування бокових зрізів волану	П	3	55	Праска TDA2329 Bosch

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
26	Обметування бокових зрізів волану	С	3	60	Стачувально-обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
27	Зшивання бокових зрізів нижньої частини переду і спинки	М	3	180	Janome QDC 630
28	Обметування бокових зрізів нижньої частини переду і спинки	С	3	135	Стачувально-обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
29	Запрасування бокових зрізів нижньої частини переду і спинки	П	3	95	Праска TDA2329 Bosch
30	Зшивання середнього зрізу нижньої частини спинки	М	3	65	Janome QDC 630
31	Розпрасування середнього зрізу нижньої частини спинки	П	3	55	Праска TDA2329 Bosch
32	Пришивання волану до нижньої частини переду і спинки	М	3	580	Janome QDC 630
33	Обметування шва пришивання	С	3	225	Стачувально-обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
34	Припрасування шва пришивання	П	3	120	Праска TDA2329 Bosch

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
35	Обшивання горловини обшивкою	М	3	240	Janome QDC 630
36	Приprasування шва обшивки горловини	П	3	65	Праска TDA2329 Bosch
37	Прокладання строчки в чистий край на 0,1 мм по обшивці	М	4	180	Janome QDC 630
38	Зшивання швів талії переду і спинки та нижньої частини переду і спинки	М	3	200	Janome QDC 630
39	Обметування шва зшивання лінії талії	С	3	180	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
40	Вшивання рукавів в пройму	М	4	380	Janome QDC 630
41	Обметування пройми	С	3	300	Зшивально - обметувальна машина Jaguar HQ-082DW
42	Заprasування припусків пройми на ребро	П	3	95	Праска TDA2329 Bosch
43	Вшивання застібки блискавки в середній шов спинки	М	4	500	Janome QDC 630
44	Вивертання готового виробу	Р	2	115	-
	Всього			5542	

Продовження таблиці 4.10

1	2	3	4	5	6
Кінцева обробка					
45	Чищення виробу від сміття	Р	2	225	-
46	Надання форми виробу на манекені	р	2	115	-
47	Відпрасування виробу у готовому виді парогенератором	П	3	250	
	Всього			590	
	Всього по виробу			6927	

Таблиця 4.11

Технологічна послідовність обробки моделі № 1 корсету жіночого

№ ТНО	Зміст технологічно неподільної операції (ТНО)	Спеціальність	Розряд	Норма часу, с	Обладнання (клас, виробник) та пристосування
1	2	3	4	5	6
Запуск					
1	Перевірка якості деталей крою	Р	2	60	Лекало, крейда
	Всього			60	
Заготівельні операції					
2	Дублювання деталей крою	П	2	540	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
	Всього			540	
Монтажні операції					
3	Складання центральної деталі переду корсету з основної та підкладкової тканини виворотною стороною один до одного	Р	2	15	-

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
4	Зшивання бічних зрізів деталі	М	2	75	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
5	Прокладання оздоблюючих строчок (тунельок) по кількості кісточок	М	3	225	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
6	Накладання на бічний зріз центральної деталі бокову деталь пілочки з основної та підкладкової тканини лицем до лиця	Р	2	15	-
7	Зшивання зрізу	М	2	75	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
8	Надсікання припусків на перегині рельєфу	Р	2	15	Ножиці
9	Розпрасування деталей	П	3	55	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
10	Прокладання оздоблюючих строчок (тунельок) на відстані 1 см від шва зшивання по кількості кісточок	М	3	225	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
11	Накладання на бічний зріз деталі спинки з основної та підкладкової тканини лицем до лиця	Р	2	15	-

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
12	Зшивання бічного зрізу	М	2	75	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
13	Надсікання припусків перегині талії	Р	2	15	Ножиці
14	Прокладання оздоблюючих строчок (тунельок) по спинці на відстані 1см від шва зшивання по кількості кісточок	М	3	225	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
15	Зшивання припуску деталі спинки з основної та підкладкової тканини залишаючи перекант на 0,1 см	М	3	195	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
16	Прокладання оздоблюючих строчок (тунельок) на відстані 1см від шва зшивання по кількості кісточок, залишаючи між ними 1,5 см для люверсів	м	3	245	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
17	Вирівнювання верхнього зрізу виробу	Р	2	120	Ножиці, лекало, мило
18	Пришивання косої бейки до фігурного вирізу на верхньому зрізі корсету по виворотній стороні одночасно підгинаючи краї на 1см	М	4	500	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
19	Запрасування бейки на лицеву сторону	П	3	120	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
20	Настрочування бейки на корсет на відстані 0,1см	М	3	500	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
21	Припрасування верхнього зрізу корсету	П	3	95	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
22	Вкладання китового вуса в тунельки	Р	2	400	-
23	Вирівнювання низу виробу	Р	2	120	Ножиці, лекало, мило
24	Пришивання косої бейки до фігурного вирізу по нижньому зрізу корсету по виворотній стороні одночасно підгинаючи краї на 1см	М	4	550	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
25	Надсікання припусків на округлих ділянках	Р	3	20	Ножиці
26	Запрасування бейки на лицеву сторону	П	3	120	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
27	Настрочування бейки на корсет на відстані 0,1см	М	4	500	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
28	Припрасування нижнього зрізу корсету	П	3	95	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
29	Складання плечиків корсету з основної та підкладкової тканини виворотною стороною один до одного підгинаючи краї на 1 см	Р	2	15	-
30	Пришивання косої бейки до фігурного вирізу по припуску плечиків по виворотній стороні	М	4	225	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
31	Запрасування бейки на лицеву сторону	П	3	90	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
32	Настрочування бейки на відстані 0,1 см	М	4	220	Промислова швейна машина MAQI 9520DP-QB
33	Відпрасування плечиків	П	3	60	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
34	Намічання місця розташування люверсів	Р	2	95	Мило, лінійка
35	Пробивання отворів під люверси	Р	2	300	Шило
36	Встановлення люверсів	Р	2	666	Ручний прес ТЕР-2«Strong», матриця d5, люверси

Продовження таблиці 4.11

1	2	3	4	5	6
37	Шнурування корсету	Р	2	80	-
38	Заключна ВТО	П	3	259	Парогенератор Silter Super mini, прасувальний стіл
	Всього			6620	
	Всього по виробу			7160	

В результаті виготовлено модель №1 колекції, яка складається з сукні та корсету. Час на виготовлення яких: сукні – 47 технологічно-неподільні операції за 6927 с., корсету – 38 технологічно-неподільні операцій за 7160 с. В роботі для виготовлення сукні в індивідуальному виробництві застосовано швейну машину Janome QDC 630, обметувальну Jaguar HQ-082DW та праску TDA2329 Bosch для ВТО виробу. Корсет виготовлено на прямострочній промисловій швейній машині MAQI 9520DP-QB, волого-теплова обробка виробу виконана парогенератором Silter Super mini. Також застосовано ручний прес ТЕР-2«Strong» для встановлення люверсів.

Після складання технологічної послідовності обробки сукні жіночої, оформлено схематично кресленик загального виду на Рис. 4.3

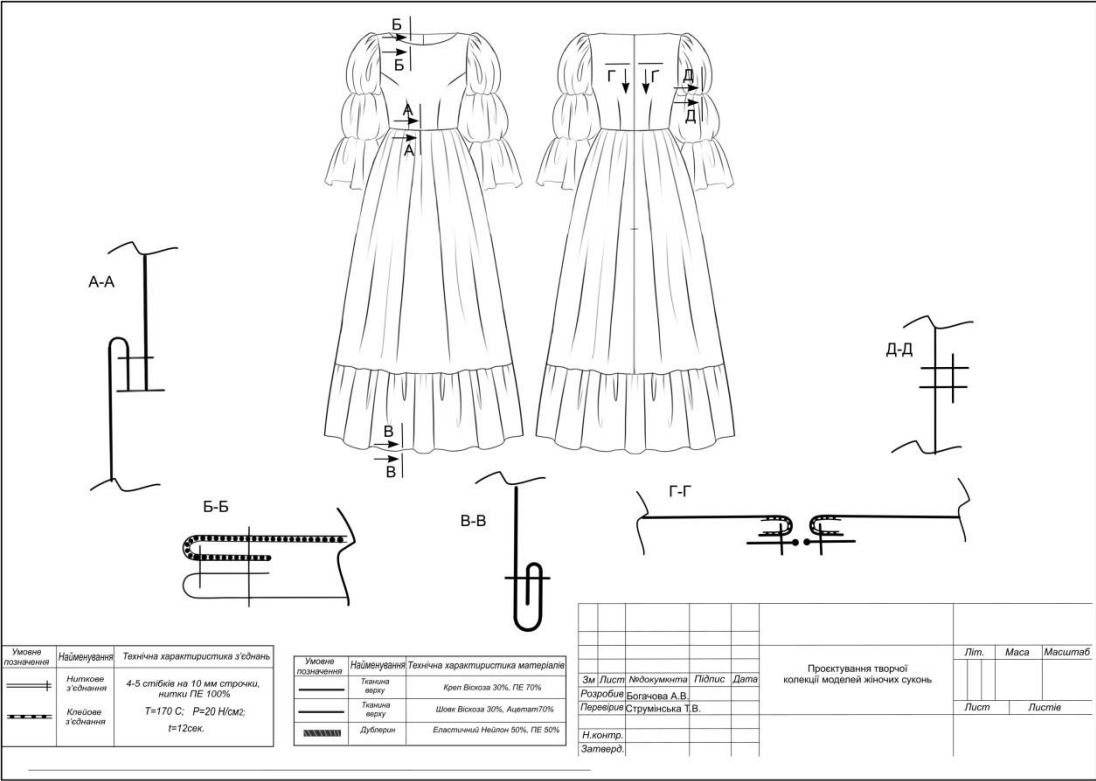

Рис. 4.3 – Кресленик загального виду сукні жіночої

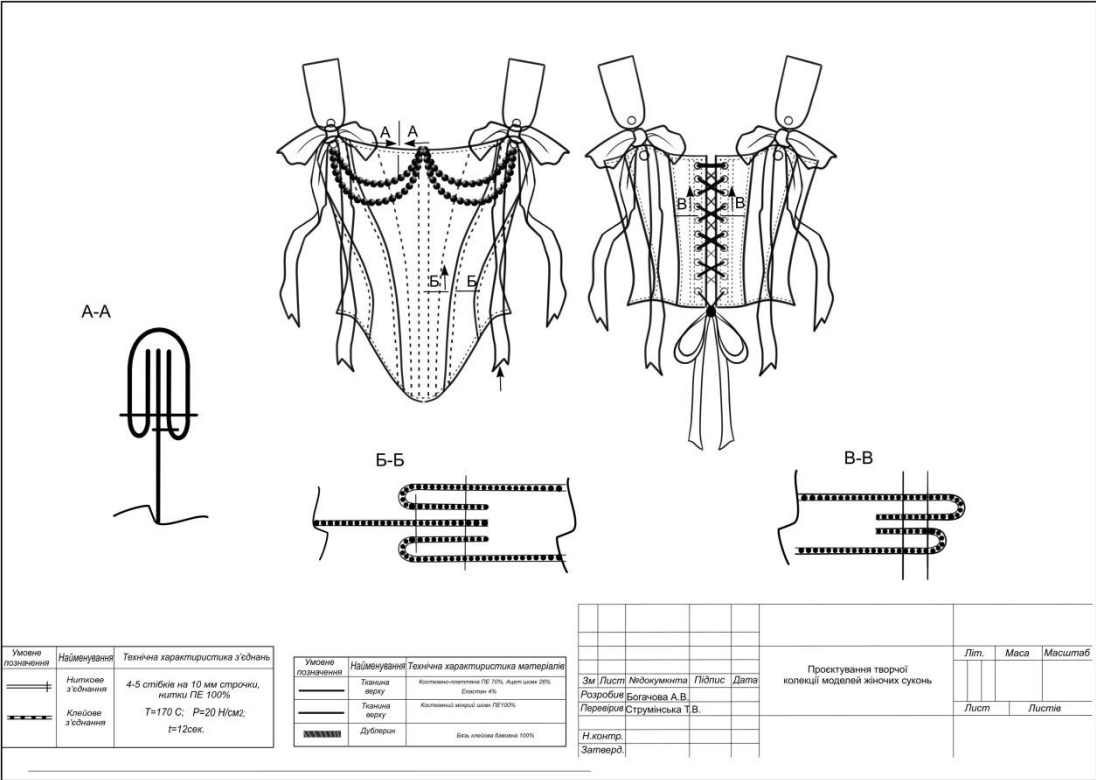

Рис. 4.4 – Кресленик загального виду корсету жіночого

Висновки до розділу 4

Виконано обґрунтування параметрів виготовлення моделей суконь жіночих та корсету. Надано характеристику текстильних матеріалів верху та підкладки, клейових прокладкових матеріалів, швацьких ниток для виготовлення сукні жіночої та корсета. Наведено характеристику універсальних та спеціальних швейних машин та обладнання для ВТО.

Проведено аналіз конструкцій моделі жіночої сукні та корсета, обрано матеріали для виготовлення колекції суконь жіночих та корсетів. Вибрано обладнання для їх виготовлення, режими обробки, що дозволило отримати зменшення трудомісткості.

Результатом проробленої роботи є технологічна послідовність виготовлення суконь жіночих та корсету. Виготовлення моделей колекції суконь жіночих та корсетів виконано з застосуванням послідовного методу обробки деталей. Вироби виготовляються в умовах індивідуального виробництва.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Сучасний одяг став надто одноманітним і простим, має незадовільні ергономічні та естетичні властивості. Одяг має не лише покривати тіло, а й нести в собі мистецтво. Сучасна мода все частіше повертається до відлуння минулого, аби поглибити сучасних модниць в культуру минулих століть.

Колекція жіночих суконь натхненна вікторіанським стилем, розроблена для граційних та витончених поціновувачок мистецтва. Сукні в вікторіанському стилі – втілення мрії в реальність, адже будь яка жінка жадає відчувати себе ефектною.

Метою виконання дипломного проекту є створення сучасних моделей одягу з дотриманням основних елементів вікторіанського стилю.

Робота полягала у розвитку творчого підходу до розв'язання ряду художньо-конструкторських завдань.

Вході виконання роботи було розглянуто характеристику процесу проектування творчої колекції моделей одягу, досліджено сфери споживання, визначено групу споживача, вид одягу проектування. Досліджено джерело натхнення. Природа – джерело творчого натхнення, джерело підйому всіх духовних сил людини». Дотримуючись цього принципу джерелом натхнення для розробки колекції було обрано чорну троянду. Чорні троянди символізують сталість, впевненість та стабільність. Водночас символ чогось дуже незвичайного, незвіданого і таємничого навіть містичного.

Практичне значення одержаних результатів роботи над проектом полягають в створенні авторської колекції суконь жіночих з підвищеними естетичними та ергономічними показниками з застосуванням сучасного технологічного обладнання, текстильних матеріалів та методів технології виготовлення одягу.

В роботі розглянуто методи та способи трансформації форми джерела у форму сучасного костюма, композиційний принцип побудови колекції.

Для створення колекції було використано метод асоціації, аналогії та творчої фантазії. Сукупне застосування цих методів дозволяє використовувати різноманіття художніх засобів та перенести задум в костюм.

В колекції застосовано найхарактерніші якості джерела натхнення - оксамитова глибина кольору, гармонія та загальний настрій сприйняття.

Колекція виконана у вікторіанському стилі для прихильників жіночності та елегантності. Колекція цілісна, естетично виразна, пропорційна та гармонійна, з дотриманням принципу розкішної простоти. Створена творчих особистостей які займаються мистецтвом, віддають перевагу ретро та вінтажному напрямку моди. Призначена для відвідування світських заходів. Незважаючи на святкове призначення колекції, її вироби є універсальними для використання на будь-яку подію. Сукні в вікторіанському стилі стануть окрасою і чудовим доповненням стильного образу для відвідування музеїв, творчих виставок та театрів, та неодмінно зберуть на собі захопливі погляди.

Джерело натхнення прослідковується у використанні глибини кольору, заломів світла та граней, відображено в ескізному ряді моделей колекції. Чорний колір передає настрій, додає впевненості, підкреслить яскравість та контрастність зовнішності.

Колекція суконь жіночих розроблена в стриманому чорному кольорі, натхненна вікторіанським стилем, підкреслює жіночність силуету, зі збереженням комфорту споживача. Форма спідниць повторює квітку за рахунок легкої текстури тканин та об'ємних воланів. Корсет, надаючи фігурі вигляд пісочного годинника, візуально повторює собою бутон троянди на тендітному стеблі.

Для побудови конструкції основної моделі жіночої сукні обрано методику «Мюллер та син». Методика в найбільшій мірі враховує особливості фігури, що є важливим при індивідуальному виготовленні виробів. За допомогою комп'ютерної програми САПР JULIVI побудовано Базову конструкцію сукні жіночої та виконано подальші моделювання.

Виконано обґрунтування параметрів виготовлення моделей суконь жіночих та корсету. Проведено аналіз конструкцій моделі жіночої сукні та корсета, обрано матеріали для виготовлення колекції суконь жіночих та корсетів. Вибрано обладнання для їх виготовлення, режими обробки, що дозволило отримати зменшення трудомісткості.

Результатом проробленої роботи є технологічна послідовність виготовлення суконь жіночих та корсету. Виготовлення моделей колекції суконь жіночих та корсетів виконано з застосуванням послідовного методу обробки деталей. Вироби виготовляються в умовах індивідуального виробництва.

Розроблена модель сукні є актуальною у цьому сезоні, відображає останні тенденції і напрямки моди, є цікавою по композиційному і конструктивному вирішеннях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методичні вказівки для виконання дипломного магістерського проекту.
2. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Сучасні технології моделювання та художнього оздоблення виробів», 2024. – 21,22 с.
3. Розробка колекцій одягу: Навч. посібник. / А.М. Малинська, К.Л.Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2014. – 140 с.
4. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Технологія швейних виробів» з теми: "Виконання машинних швів". Харків, 2023. – 4 с.
5. Абрамова О.В. Композиція костюма: Практикум: навчально – методичний посібник 2-е видання. Кропивницький: ПП ЦОП «Авангард», 2017.88с.
6. Агошков Л.О., Колосніченко М.В., Кононенко М.Г. Проектування одягу раціональними асортиментними серіями. К.: Арістей, 2008. 116с.
7. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. / Н. В. Чупріна, Т. В. Струмінська. – К. : КНУТД, 2017. – 416 с.
8. Білоусова Г.Г, Колосніченко М.В., Л.О. Масловська Л.О., Курганський А.В. Методи обробки швейних виробів: Навч. посібник. – К.: МВЦ «Медінформ», 2007. –292 с.
9. Бондар К.І. Практикум з технології швейних виробів. Навчальний посібник – Хмельницький: ХНУ, 2004 – 94 с.
- 10.Борецька Є.Я., Борецький М.М., Пухальська А.П. Моделі одягу.- Львів. Світ. 2000.
- 11.Гайдук Л.М., Васильєва І.В. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу: навч. Посібник. Київ: КНУТД, 2008. 132с.
- 12.Головніва М.Г., Михайлець В.М. «Технологія крою та шиття» Київ «Техніка» 1985 рік
- 13.Горобчишина В.С. Довідник технологічних послідовностей виготовлення одягу: Навчальний посібник. – Львів: «Новий світ – 2000», 2010 – 292с.

- 14.ДСТУ ISO 4916:2005 Матеріали текстильні. Типи швів. Класифікація і термінологія (ISO 4916-1991,IDT) Київ: Держспоживстандарт України, 2005. 50с.
- 15.Єжова О.В. Конструювання одягу. К. Центр навчальної літератури. 2020.192с.
- 16.Єжова О.В., Гур'янова О.В. Технологія оброблення швейних виробів: навч.посібник. Кіровоград: КОД, 2010. 256с.
- 17.Єжова О.В. Конструювання одягу. Курс лекцій. 3-е видання доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 192с.
- 18.Климчук Л. В. Технологія виготовлення швейних виробів. Київ: Освіта, 2008. 145с.
- 19.Корницька Л.А. Художнє проектування одягу. (Історія костюма): Навчальний посібник. Львів: Новий Світ – 2000, 2020. 434с.
- 20.Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виготовлення одягу: навч. посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич – К.: КНУТД, 2018. – 238 с
- 21.Колосніченко М.В. Комп'ютерне проектування одягу: Навчальний посібник. / М.В. Колосніченко, В.Ю.Щербань, К.Л. Процик – К.: «Освіта України», 2010. – 236 с
- 22.Лагода О.М. Дизайн костюма. Практики репрезентацій: Монографія. Черкаси: Видавець Третьяков О.М., 2018. 296с.
- 23.Лазур К.Р. «Швейне матеріалознавство» Львів «Світ» 2004.
- 24.ЛитвиноваО. М., Проектування одягу. Розробка лекал в САПР. 2021. 28 с.
- 25.Лазур К.Р. «Швейне матеріалознавство» Львів «Світ» 2004 рік.
- 26.Малинська А.М., К. Л. Пашкевич, М. Р. Смирнова, О. В. Колосніченко: Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник - К. : ПП НВЦ Профі, 2014. – 140 с.
- 27.Мельник М. Т. Індустрія моди. Навчальний посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 264 с.

- 28.Мамус Г.М., Терещук Г.В., Павх С.П. Художнє проектування та виготовлення костюма: навч. посіб. / упоряд. Тернопіль: Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2017. 120 с.
- 29.Патлашенко О.А. Матеріалознавство швейного виробництва: Навчальний посібник. Київ: Арістей, 2003. 288с.
- 30.Патлашенко О.А. Основи конструювання одягу. Лабораторний практикум. - К.: Арістей, 2003.-188с.
- 31.Патлашенко О.А. Конструювання одягу. Навчальний посібник. - К.: Арістей, 2007.-208с.
- 32.Радкевич О.В. «Моделювання одягу» Київ «Вікторія» 2000.-352с.
- 33.Рубанка А, Луцкер Т., Арсент'єва К., Чернуха В., Зубар А., Еволюція формоутворення сучасного корсету: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Актуальні проблеми сучасного дизайну, Київ, С. 323-326.
- 34.Савчук Н.Г. Енциклопедія швейного виробництва : навчальний посібник. Київ: «Саміт-книга», 2010. 968 с.
- 35.Скульська І.П., Поліщук О.І. Розробка класифікації стильових рішень одягу / І.П. Скульська, О.І. Поліщук // Вісник КНУТД. – №5. – 2010. – с.
- 36.Славінська А.Л. Побудова лекал деталей одягу різного асортименту. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. - 2-е видання, виправлене і доповнене. - Хмельницький: ТУП, 2002. - 142 с.
- 37.Славінська А.Л. Методи і способи антропометричних досліджень для проектування одягу: монографія/ А.Л. Славінська. Хмельницький: ХНУ, 2012.
- 38.Славінська А.Л. Практикум з проектування і конструктивного моделювання одягу/ А.Л. Славінська Ч.1: Проектування та технічне моделювання базових конструкцій одягу. 2016. 267с.

- 39.Триколенко С. Корсет: історія та сучасність. [Електронний ресурс] / Софія Триколенко. – 2017. URL: <http://art1is.blogspot.com/search?updated-max=2018-05-30T07:25:00-07:00&max-results=13&start=6&by-date=false> (дата звернення 02.11.2024).
- 40.Baronessainred. Стімпанк від Lin Corsets – сучасна неформальна мода з присмаком вікторіанської розкоші[Електронний ресурс] / Baronessainred // Український готичний портал. – 2017. – URL: <https://gothic.com.ua/Articles/3694.html> (дата звернення 10.09.2024).
- 41.Шевнюк О.Л. Історія костюма: навчальний посібник. Знання, К.: 2008.- 375с.
- 42.Збірка «Ательє - 2001». М.Мюллер та син. Техніка крою.-КОНЛІГА МЕДІА.- 2013
- 43.Збірка «Ательє - Сукні та блузи». М.Мюллер и син. Конструювання. - Едіпрес-Конліга - 2014
- 44.Журнал «Ательє».
- 45.Ниткові з'єднання швейних виробів. Частина 1 : навч. посібник / Л. А. Бакан та ін. Київ : КНУТД, 2017. 212 с.
- 46.Практичний посібник «Burda Практика шиття» ілюстрований курс, Київ, ДП «Бурда-Україна», 2018.-248с.
- 47.Розробка первинних креслень деталей типових конструкцій виробів різного асортименту: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін «Основи конструювання швейних виробів» для студентів спеціальності 182 – Технології легкої промисловості, денної, заочної та дистанційної форм навчання/упор.: К. Л. Пашкевич – К.: КНУТД, 2019.–59с
- 48.Створення колекцій. Конспект лекцій. ХНУ, 2016 – С.5
49. Корсет: історія та сучасність. URL: <http://art1is.blogspot.com/search?updated-max=2018-05-30T07:25:00-07:00&max-results=13&start=6&by-date=false> (дата звернення 02.10.2024).
50. Мода. Енциклопедія Сучасної України. URL: <https://esu.com.ua/article-69559> (дата звернення 05.09.2024).

51. Що таке мода. URL: <https://vseosvita.ua/blogs/shcho-take-moda-25096.html> (дата звернення 05.09.2024).
52. Інтернет магазин швейна фурнітура. URL: <http://www.furniture.com.ua> (дата звернення 02.09.2024).
53. Все просто – Історія корсета. URL: <http://ehow.com.ua/style/chi-znayete-vi-istoriyu-korseta.html> (дата звернення 10.10.2024).
54. Як виглядає вікторіанський стиль у моді XIX століття. URL: <https://born2be.ua/weloveborn2be/тренди/як-виглядає-вікторіанський-стиль-в-мо> (дата звернення 10.10.2024).
55. Стиль «Вікторіанський». Курси крою та шиття. URL: <https://www.sewschool.dp.ua/stili-odyagu/stil-viktorianskij/> (дата звернення 10.10.2024).
56. Корсет у 1й половині XIX століття. URL: <https://joyssance.org.ua/index.php/19-vek/61-korset-1-pol-19-veka> (дата звернення 08.10.2024).
57. Pinterest візуальний інструмент для пошуку ідеї URL: <https://pinterest.com/> (дата звернення 08.08.2024).
58. Haute Couture і prêt-à-porter: чим відрізняються ці модні напрями. URL: <https://focus.ua/uk/lifestyle/577556-andre-tan-poyasniv-u-chomu-riznicya-mizh-haute-couture-i-pret-porter> (дата звернення 08.08.2024).
59. Історія корсета. «Ідеальна краса-міраж». URL: <https://stan.ua/uk/article/istoria-korseta> (дата звернення 05.09.2024).
60. Текстиль-Контакт Корсет: від історії до сучасної моди. URL: <https://tk-company.com.ua/uk/korset-vid-istoriyi-do-suchasnoyi-modi/> (дата звернення 05.09.2024).
61. Журнал VOGUE. URL: <https://vogue.ua/> (дата звернення 08.08.2024).
62. Дихайте, не дихайте: історія корсета. Vogue: веб-сайт. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/dyshite-ne-dyshite-istoriya-korseta-22825.html> (дата звернення 08.08.2024).

63. Технологія виготовлення суконь. Оздоблення суконь. URL: <https://posibnyk.fashionglobusukraine.com/sykni12.html> (дата звернення 15.10.2024).
64. Журнал VOGUE Історія корсета. URL: <https://vogue.ua/article/fashion/tendencii/dyshite-ne-dyshite-istoriya-korseta-22825.html> (дата звернення 05.09.2024).
65. Журнал VOGUE Alexander McQueen весна-літо 2020. URL: <https://vogue.ua/ru/collections/alexander-mcqueen-vesna-leto-2020-7664.html> (дата звернення 15.09.2024).
66. Журнал VOGUE John Galliano. URL: <https://vogue.ua/ru/collections/designer/john-galliano.html> (дата звернення 15.09.2024).
67. Вікторіанський стиль в одязі. NewsDaily: веб-сайт. URL: <http://newsdaily.com.ua/garderob/stili-odyagu/5108-viktorskij-stil-v-odyazi.html> (дата звернення 10.08.2024).
68. Справжня історія чорних троянд, значення та символіка. URL: <https://uk.molooco.com/black-roses/> (дата звернення 15.08.2024).
69. Що означає, символізує чорна троянда. До чого їх дарують. URL: <https://vseznayko.com/dovidnik/prikmeti/shho-oznachaye-simvolizuye-chorna-troyanda-do-chogo-x-daryuyut/> (дата звернення 15.08.2024).
70. Мова квітів. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Мова_квітів (дата звернення 15.08.2024).
71. Журнал ELLE Подорож у минуле: історія корсетів Vivienne Westwood. URL: <https://elle.ua/moda/fashion-blog/podorozh-u-minule-istoriya-korsetiv-vivien-westwood/> (дата звернення 15.09.2024).
72. Історія еволюції моди на корсетні вироби. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/0100eyxa-3430.doc.html> (дата звернення 17.09.2024).

73. Олійник О. М. САПР Одягу, Конструювання одягу, Хмельницький журнал національного університету, 2018. №46, С. 66-68. URL: <http://saprodezda.ru/index.htm> (дата звернення 10.10.2024).
74. Система Julivi. URL: <https://julivi.com>— julivi
75. Позначки на ярликах одягу: розшифровка та догляд. URL: <https://www.persona.kyiv.ua/poradi/poznachky-na-yarlykakh-odyahu/> (дата звернення 09.11.2024)
76. Як правильно обрати корсет. URL: <https://m.x-style.ua/ua/kak-pravilno-vybrat-corset> (дата звернення 08.09.2024).
77. Батист віскозний чорний. URL: <https://tk.ua/ua/product/123600.html> (дата звернення 02.10.2024).
78. Сучасні корсети: найбільш популярні матеріали. Текстиль контакт: веб-сайт. URL: <https://tk-company.com.ua/uk/korset-vid-istoriyi-do-suchasnoyi-modi/> (дата звернення 08.09.2024).
79. Швейна машина Janome QDC 630. URL: <https://janome.in.ua/uk/shveynaya-mashina-janome-qdc630> (дата звернення 17.10.2024).
80. Офіційний магазин Bosch. URL: <https://ukraine-bosch.com/utjug-bosch-tda-2329.html> (дата звернення 17.10.2024).